

STUPAVSKÉ noviny

ZAÚJÍMAVOSTI

Ulice a námestia
Stupavy a Mástu

Ulica Ferdiša Kostku

6

ROZHOVOR

Profesor
Peter Čanecký

„V podstate som
už Stupavčan“

8

PODUJATIE

Ženský deň
bol inšpiratívny

14

Cezhraničný projekt obnovy Malého a Kaštieľského parku

Foto: Milan KEKEŇÁK

Stupavský park vznikol ako súčasť šľachtického sídla a tvorí s ním nerozlučný celok. Od 18. storočia plnil park reprezentatívnu funkciu a jeho plochu upravovali záhradní architekti. Údržbou parku boli až do roku 1945 poverení školení záhradníci.

Dôsledkom zoštátnenia Stupavského kaštieľa a parku po roku 1945, ale aj následnou zmenou funkcie ich využitia, stratil park potrebnú pravidelnú údržbu. Postupom času prišlo k rozdielnemu využívaniu parku. Jeho severná časť v bezprostrednej blízkosti kaštieľa, ktorú dnes nazývame Malý park, bola oddelená novodobým oplotením. Uzavretá okrajová plocha zostala mimo záujmu verejnosti. K oživeniu prišlo po roku 2005 poukázaním na pamiatkovú hodnotu zanedbaného panského skleníka, domu hlavného záhradníka a bývalej hospodárskej budovy.

(pokračovanie na str. 2)

Porazili sme Tatran Prešov!

HC Tatran Stupava, Strojár Malacky – Tatran Prešov 31:30 [15:17]

Prebieha posledná minúta zápasu medzi mladšími dorastencami Stupavy a Malacie a Tatrantom Prešov. Stav je 30:30. Hostia majú všetko vo svojich rukách, majú loptu a sú v útoku. Doposiaľ v zápase ani raz neprehrávali! Rozhadzujú si loptu medzi spojkami, chcú si pripraviť jasnú gólovú šancu, z ktorej chcú nasadiť definitívne K. O. našim chalanom. Ale po tomto priebehu zápasu by si to naši chalani určite nezaslúžili. Do konca zápasu je menej ako 30 sekúnd. Atmosféra v hale vrcholí, každý fanúšik stojí. Kričí, tleska a dúfa, že to chlapci ubránia a odnesú si proti super favoritovi bodík hodný zlata zo zápasu, ktorého priebeh bol absolútne beznádejný. Prieraz! Prieraz! Rozhodcovia berú Prešovčanom loptu. Dostávame sa bleskovo do útoku. Samo Fúsek alias „Pšeňo“ si na strednej spojkke mazná

loptu a kontroluje čas na tabuli. Do konca zápasu ostáva 20 sekúnd. Pšeňo dvíha ľavú ruku a ukazuje spoluhráčom signál, ktorý chcú zahrať. Vymieňajú si loptu medzi spojkami, ale čas sa kráti. Začína sa signál. Hádam sa to podarí, hádam sa to podarí. Prešovčania sú veľmi skúsený tím a znemožňujú pripravenú kombináciu. Vytlačajú nás zo streleckých pozícií a nútia chalanov k prihrávke do ľavého krídla na Dana Poláka. Do konca zápasu sú tri sekundy. Dano volí kľučku smerom von z ihriska a dostáva sa do mizerného streleckého uhla. Hala nedýcha. Dano nestrieľa, ale z nemožného uhla volí prehodenie brankára. Lopta letí nadýchaným oblúčikom, no brankár ju ťukol končekmi prstov. Gólman Prešova sa stáča na päte a hádže sa do brány, aby zabránil ceste lopty do siete. Končí však v sieti spoločne s loptou. Všetky ruky vystre-

lili k nebesám. Chalani k sebe naskákali, akoby práve vyhrali titul majstra sveta. Fantázia, fantázia! Dajme si však tento zápas od začiatku, aby sme si ešte viac uvedomili, čo sa dnes dosiahlo!!!

Do haly prichádza Lesanka

Lesanka Jánošíková už nafotila stovky zápasov našich chlapcov či dievčat. Dnes prichádza na zápas s malým oneskorením. Stav je 1:7! Vo dverách haly stojí a sama seba sa pýta, či vôbec vytiahne fotoaparát... Vytiahla ho. Smerovanie zápasu sa však nemení. Stáva sa to ešte horším. Ďalší útok Prešovčanov, a je to 1:8! Prešov je absolútne suverénny a naši chalani pôsobia ako zmoknuté kurence, ktoré

prišiel vyškoliť veľký Tatran Prešov. Trénerské trio sa snaží chlapcov prebudiť a trochu nabudiť, aby z toho nebol dehonestujúci debakel. Nedarí sa to. Vsietili sme síce gól, ale ďalšie dva sme dostali. Stav je 2:10! Dámy a páni, naše družstvo bolo ako boxer, ktorého tréner chce práve hodiť do ringu uterák. Zápas sa ešte len začal a už je vlastne po ňom. Rozpačité pohľady fanúšikov medzi sebou, dlanami zakryté oči a zvráskavené čelá.

(pokračovanie na str. 22)

KRÁTKE SPRÁVY

ZBER SEPAROVANÉHO ODPADU VO VRECIACH

I. obvod: 26. 4. 2016

II. obvod: 27. 4. 2016

III. obvod: 28. 4. 2016

IV. obvod: 19. 4. 2016

ZBER NEBEZPEČNÉHO ODPADU A ELEKTROODPADU

V sobotu 16. apríla 2016 sa v Stupave uskutoční zber nebezpečného odpadu. Ak máte trvalý pobyt v našom meste, v zbernom dvore v Stupave na Mierovej ulici môžete v tento deň odovzdať nasledovný nebezpečný odpad: kovové, plastové a sklenené obaly so zvyškami farieb alebo so znehodnotenými rozpúšťadlami, kyselinami, lúhmi, vývojkami, ustalovačmi, olejmi, farbami, agresívnymi čistiacimi prostriedkami a liečivami. Ďalej odpadové ortuťové žiarivky a výbojky, opotrebované oleje z áut, použité jedlé oleje, batérie a akumulátory, drevo nasiaknuté olejom, moridlami a inými škodlivými látkami. Zberný dvor je v sobotu otvorený od 8.00 do 16.30 hod. Obedňajšia prestávka je v čase od 11.30 do 12.30 hod.

ZBER KOVOVÉHO ODPADU

Ak nemáte možnosť odviezť svoj kovový odpad do zberných surovín Barcaj na Devínskej ceste v Stupave, môžete využiť službu bezplatného odvozu. Zavolajte najneskôr do 14. apríla 2016 na telefónne číslo 0911 434 581 a dohodnite si s pracovníkom zberných surovín jeho odvoz. Peniaze za kovový odpad budú v tomto prípade vyplatené, len ak cena odpadu presiahne náklady na jeho prepravu.

ZBER VEĽKOOBJEMOVÉHO ODPADU

Zber veľkoobjemového odpadu v zbernom dvore na Mierovej ulici sa uskutoční v dňoch 22. – 24. apríla 2016. Za veľkoobjemový odpad sa považuje ten, ktorý sa

nezmestí do bežných odpadových nádob. Sú to napríklad koberce, nábytok a drobný stavebný odpad.

(mg)

Foto: archív redakcie

(dokončenie zo str. 1)

V priebehu ďalších rokov sa z iniciatívy občianskeho združenia Pour Art a aj Nadácie Pontis konali v Malom parku viaceré dobrovoľnícke brigády zamerané na vyčistenie parku, zorganizovaný bol aj odborný workshop na sanáciu historického muriva skleníka. Členovia združenia Pour Art súčasne zhľadávali historické fotografie, vyhľadávali archívne dokumenty, ktoré publikovali a prezentovali na verejných moderovaných projekciách. Všetky spomínané aktivity vyústili do zapojenia Mesta Stupava do procesu revitalizácie Malého parku a jeho dotvorenia na verejnú oddychovú zónu. Pokračovaním bolo sceľenie vlastníckych vzťahov v Malom a Kaštielskom parku a dohoda medzi Bratislavským samosprávnym krajom a Mestom Stupava.

Spolupráca na revitalizácii

Pôvodný projekt revitalizácie Malého parku sa v spolupráci s BSK rozširuje aj na susedný Kaštielsky park. Zámerom je spoločný postup revitalizácie oboch parkov a vybudovanie mestského centra zameraného na prezentáciu a vzdelávanie v oblasti aktivít ekologického, environmentálneho a kultúrno-historického charakteru. Súčasťou je vytvorenie relaxačnej zóny pre obyvateľov mesta a návštevníkov, ktoré priláka viac turistov aj z cezhraničného regiónu. Mesto Stupava a BSK má záujem vybudovať v týchto častiach parku priestor na prezentáciu prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, ktoré v tomto priestore existujú vo vzácnnej symbióze. Park spolu s nadväzujúcimi plochami (ktoré boli historicky jeho súčasťou) predstavuje ukážku kultúrnej krajiny, kde je možné prezentovať rôznu intenzitu manažmentu prírodného prostredia. Veľkou výhodou pre Stupavčanov je aj to, že je situovaný priamo v meste a môže slúžiť ako

miesto stretávania sa a vytvárania komunity.

Ciele aktivít v ekocentre budú zamerané na niekoľko okruhov, ktoré sú úzko prepojené:

- Interpretácia parkového priestoru ako miesta pre ľudí aj prírodu (interpretácia všetkých hodnôt prírodného a historického prostredia v centre mesta pre obyvateľov a návštevníkov Stupavy).
- Propagácia prírodného a kultúrneho dedičstva s dôrazom na miestnu tradíciu a prirodzené väzby v regióne Pomoravia.
- Prezentácia vyváženosti medzi využívaním prírody a krajiny a jej ochranou.
- Zmysluplné trávenie voľného času a zapájanie komunity do dobrovoľníckych aktivít.

Program Interreg

Kooperačný program Interreg V-A Slovensko – Rakúsko 2014 – 2020 bol 28. júla 2015 schválený Európskou komisiou. Svojou štruktúrou program SK-AT rieši viacero investičných priorít, ktoré patria do troch prioritných osí. Program spolupráce SK-AT prispeje k stratégii Európa 2020 investíciami do nasledujúcich prioritných tematických cieľov, do ktorých sa sústreďujú minimálne 80 % sumy pridelených z Európskeho fondu regionálneho rozvoja:

- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
- podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
- investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania

Projektový zámer je rozdelený na dve na seba nadväzujúce etapy (investičná časť a soft aktivita):

- Sanácia skleníka. Obnova skleníka a jeho funkcie je dlhodobý proces.

Prvým krokom, tak aby sa mohol skleník v budúcnosti stať funkčným, je práve jeho sanácia. V rámci revitalizácie Malého parku bude teda pôvodný skleník obnovený tak, aby vyhovoval bezpečnostným podmienkam. Následne bude súčasťou náučného chodníka. Súčasťou sanácie skleníka bude aj rekonštrukcia oplotenia.

Rekonštrukcia tzv. Krupičkovho domu rešpektujúc pôvodný vzhľad stavby získaný z dobových fotografií. Vzhľadom na veľkosť zrekonštruovaného vnútorného priestoru vzniknú viaceré zóny – výučbová (seminárna), knižničná a muzeálna časť s názvom Stupavská izba, ktorá bude príjemným relaxačným miestom s pekným výhľadom priamo do prírody s prvkami permakultúry. Relaxačné miesto bude vytvorené aj vo vonkajších priestoroch vo forme posedenia, ktoré bude súčasťou oddychovej zóny parku. Súčasťou poskytovaných služieb bude aj ponuka domácich výrobkov priamo zo Stupavy a zároveň návštevníci sa budú môcť občerstviť domácimi produktmi z biozáhrady, napríklad čerstvými čajmi, bylinkami, či koláčmi z produktov zo záhrady.

V druhej etape budú prebiehať aktivity zamerané na publicitu projektu. Základom bude zriadenie spoločnej trojjazyčnej webovej stránky, propagačných brožúr, informačných tabúľ, interaktívnej mapy ekocentier (prepojenie s ekocentrom partnera v Hohenau) a turistických zaujímavostí v rámci riešeného územia.

Naším cieľom je úsilie o dosiahnutie spoločných cieľov partnerov projektu a vytvorenie možností ďalšieho rozvoja cezhraničnej spolupráce medzi regiónmi na oboch stranách rieky Moravy. V prípade úspešnej realizácie projektu získa mesto Stupava do reprezentatívnej podoby zrevitalizovaný areál Malého a Kaštielskeho parku.

Milan GREGUŠ

Venujte deťom 2 % z daní

Od tohto roku môže ZŠ v Stupave prijímať prostredníctvom občianskeho združenia aj 2 % z vašich daní. Občianske združenie školy má v roku 2016 veľa zaujímavých plánov.

Týkajú sa hlavne materiálno-technického zabezpečenia, rekonštrukcie interiérových priestorov, revitalizácie okolia školy a dobudovaniu športovísk. Na postupné realizovanie týchto cieľov potrebuje OZ nemalé finančné prostriedky, ktoré sa snaží získať hlavne príspevkami 2% od rodičov, učiteľov a priateľov školy. Škola je jednou z najdôležitejších súčastí života vašich detí. Pomocou príspevkov do občianskeho združenia a vďaka vašim 2% z daní z príjmu im dokážeme vytvoriť krajšie, podnetnejšie a príjemnejšie prostredie pre vzdelávanie a voľnočasové aktivity.

Marta MAROŠOVÁ

Foto: autor

VANDALIZMUS

NETOLERUJEME!

Vandalizmus zbytočne oberá mesto Stupava o finančné prostriedky a poškodzuje našu dobrú vizitku. Netolerujte ani vy takéto správanie a v prípade potreby upozornite Mestskú políciu v Stupave:

159

0905 621 454

02/ 65 93 41 00

VYCHYTAJME PROBLÉMY NÁŠHO MESTA

MESTO
STUPAVA

Nová aplikácia, ktorá rieši Vaše podnety

www.odkazprestarostu.sk

Získali sme dotácie na podporu kultúry

**Bratislavský
samosprávny
kraj**

Mesto Stupava bolo podporené v žiadostiach o dotácie z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry 2016. Z piatich podaných projektov podporí BSK tri v celkovej sume 7500 eur.

Samosprávy nemajú dostatok peňazí na pokrytie výdavkov spojených s údržbou a rozvojom, výnimkou nie je ani mesto Stupava. Situáciu sa snaží riešiť podávaním žiadostí do dotačných výziev, ktoré v prípade schválenia pomáhajú realizovať potrebný rozvoj mesta. Najaktuálnejšími podporenými žiadosťami sú tri projekty zamerané na oblasť kultúry. O cieľoch podaných projektov sme informovali v predchádzajúcom čísle novín.

Jeden z projektov sa týka Mestskej knižnice Ruda Morica. Z jej fondov sa v rámci modernizácie a obnovy od októbra minulého roka začali vyradovať duplicitné, poškodené a obsahovo zastarané knihy. Vyradenie je predbežne ukončené, do priestorov novej knižnice sa neprestahuje 4 191 kníh. Vyradené knihy bude treba doplniť novými, vrátane drahších encyklopédií a populárno-náučnej literatúry. Súčasťou nového sídla

Foto: redakcia

knižnice bude aj Informačné centrum pre Dolné Záhorie, ktoré bude taktiež potrebovať doplnenie kníh s tematickým zameraním na tento región – monografie obcí, mapy, atď. Mesto Stupava bude reagovať aj na ďalšie dotačné výzvy z oblasti kultúry. Doplnenie knižného fondu bude finančne náročnejšie, preto podáme ďalšiu žiadosť o dotáciu z Fondu na podporu umenia, kde je samostatná sekcia zameraná na knižnice.

Milan GREGUŠ

NÁZOV PROJEKTU	CELKOVÝ ROZPOČET	ŽIADANÁ SUMA	PRIDELená DOTÁCIA
Modernizácia vnútorného vybavenia Mestskej knižnice Ruda Morica v Stupave	9 800 eur	8 820 eur	4 500 eur
Nákup skeneru pre potreby archivácie MKIC v Stupave	1 700 eur	1 530 eur	1 000 eur
Obnovenie a rozšírenie knižného fondu Mestskej knižnice Ruda Morica v Stupave	2 450 eur	2 205, eur	2 000 eur

V škôlkach bude viac detí, problém to však nevyrieši

Vďaka plánovanej tohtoročnej nadstavbe Materskej školy na ulici Janka Kráľa sa oproti minulému roku podarí znížiť počet neumiestnených detí o tretinu, napriek tomu zostane aj tento rok neprijatá približne stovka detí.

Výsledky nedávneho zápisu detí do stupavských materských škôl opäť prinesú viacerým rodičom sklamanie. Počas zápisu bolo prihlásených 264 detí, odhadovaný počet prijatých je 157.

Spočtom neprijatých detí pochopiteľne narastá aj nespokojnosť rodičov. Každoročne sa opakujú sťažnosti na stanovené kritériá pre prijímanie detí, ale aj obviňovanie riaditeľiek materských škôl z ich porušovania. Niektorí rodičia ich dokonca podozrievajú z korupcie a uprednostňovania prijatia dieťaťa za sponzorské príspevky pre materskú školu. Kritériá pre prijímanie detí sú stanovené v súlade so zákonom, zohľadňujú aj dlhoročné praktické skúsenosti s predškolskou výchovou detí. Všeobecne platí, že dieťa má mať v čase nástupu do materskej školy dovŕšený tretí rok veku. Prednostne sú prijímané deti s odloženou a dodatočne odloženou školskou dochádzkou a deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku. Materské školy sú síce v pôsobnosti mesta Stupava, každá z nich je však samostatným právnym subjek-

tom. Prijímanie detí je vo výlučnej kompetencii riaditeľiek materských škôl, mesto nemá zákonnú možnosť zasahovať do tohto procesu, kontrolným orgánom je Štátna školská inšpekcia. Rodičia detí kritizujú aj nezverejňovanie zoznamov prijatých detí. Riaditeľky mater-

ských škôl sa bránia, podľa ich vyjadrenia im zverejňovanie takýchto zoznamov neumožňuje zákon o ochrane osobných údajov.

K minuloročnej výzve primátora mesta na vyvodenie dôsledkov pri preukázaní podozrení z nekalých praktík pri prijímaní detí sa v tomto roku pridali aj samotné riaditeľky materských škôl. V prípade podozrenia vyzývajú sťažovateľov na podanie trestného oznámenia.

Každoročne napätú situáciu pri prijímaní detí dokáže definitívne odstrániť až úplné vyriešenie problému – stavba novej materskej školy. Tá si však vyžaduje značné finančné prostriedky a vhodný stavebný pozemok. Vďaka iniciatíve

vedenia mesta sa podobný problém odstráni tento rok v základnej škole. Zostáva nádej, že intenzívnou snahou sa podarí zrealizovať aj stavba novej materskej školy.

Milan GREGUŠ

Foto: autor

VÝROČNÁ SCHÔDZA ČLENOV SLOVENSKEHO ČERVENÉHO KRÍŽA (SČK)

Miestna skupina Slovenského Červeného kríža, skupina II., usporiadala 12. marca 2016 výročnú členskú schôdzu. Zúčastnilo sa jej 80 členov, ako hostia boli prítomní členka Územnej rady a riaditeľka Mária Kučerová, páni Gustáv Beleš a Karol

Janata s manželkami. Klub seniorov Pohoda reprezentoval pán Milan Brezovský, Miestnu skupinu SČK I. pani Oľga Filípková a Antónia Turanská. Za sponzorské dary touto cestou ďakujeme pánovi Antonovi Gamovi, program spestrila speváčka

skupina Stupavjan. Poďakovať sa chceme aj desiatim darcom krvi, ktorí sa 22. marca 2016 zúčastnili dobrovoľného odberu krvi v klube seniorov Pohoda.

Vilma VÍGEROVÁ,

MS SČK Stupava, skupina II.

NAŠE-VAŠE

SZZ
SLOVENSKÝ ZVÄZ ZÁHRADKÁROV

VÝROČNÁ ČLENSKÁ SCHÔDZA STUPAVSKÝCH ZÁHRADKÁROV

Výbor ZO SZZ 6-19 Stupava srdečne pozýva na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa bude konať v sobotu **9. apríla 2016 o 16.30 hod.** vo veľkej sále kultúrneho domu, vstup voľný. Po schôdzi záhradkári srdečne pozývajú na posedenie pri hudbe s večerou, tombolou a ochutnávkou vín z vlastnej produkcie. Do tanca a k dobrej pohode zahrá Milan Huraj. Ak máte záujem zúčastniť sa tohto posedenia, príspevok je 10 eur. Podľa požiadavky bude spracovaný zasadací poriadok.

Bližšie info na tel.:

0949/573 575 V. Marošová,

0903/368 703 V. Havránek,

0903/411 544 L. Rác

65 935 779 V. Lachkovič.

(mg)

Foto: SZZ

**MESTO
STUPAVA**

STRÁNKOVÉ HODINY NA MESTSKOM ÚRADE V STUPAVE

Pondelok 7.00 hod. – 16.30 hod.

Streda 8.00 hod. – 17.30 hod.

Piatok 7.00 hod. – 12.00 hod.

ODDELENIE ÚZEMNÉHO KONANIA A STAVEBNÉHO PORIADKU

Pondelok 7.00 hod. – 16.30 hod.

Streda 8.00 hod. – 17.30 hod.

Mestský úrad v Stupave je otvorený pre stránky aj počas obedňajšej prestávky.

Zasadenie Mestského zastupiteľstva v Stupave sa koná 12. mája 2016

vo veľkej sále Kultúrneho domu od 9.00 hod.

Sledujte online zasadenie na

www.zastupitelstvo.sk

KRÁTKE SPRÁVY

VĎAKA ZA POMOC PRE TOBIÁŠKA

Zamestnanci Verejnoprospešných služieb pomáhajú malému Tobiaškovi splniť jeho veľký sen. Tobiaško usilovne cvičí, aby sa raz mohol postaviť na vlastné nohy. Dosiahnuť tento cieľ mu pomáha aj zbierka, ktorú sprostredkovali zamestnanci Verejnoprospešných služieb. V rámci triedenia separovaného odpadu zbierajú plastové vrchnáčky z PET fľašiek. Vďaka nim môže Tobiaško navštevovať potrebné rehabilitácie, ktoré mu pomáhajú napredovať. Tobiaškovi držíme palce a prajeme veľa úspechov. Separovaním odpadu pomáhate aj vy, ďakujeme.

(dč)

Foto: Tatiana LABAJOVÁ

DO PAMÄTNEJ KNIHY MESTA STUPAVA PRIBUDOL PODPIS PROF. PETRA ČANECKÉHO

Primátor Roman Maroš 29. marca privítal na pôde mestského úradu Stupavčana prof. Petra Čaneckého a osobne mu zablahoželal k získaniu medzinárodného ocenenia Český lev. Po priateľskom posedení sa prof. Peter Čanecký podpísal do Pamätnej knihy mesta Stupava. Na strane osem si môžete prečítať rozhovor s našim oceneným scénografom a kostýmovým výtvarníkom.

(mg)

Foto: redakcia

**VŽDY ČERSTVÉ INFORMÁCIE
O ŽIVOTE V NAŠOM MESTE**

Pridaj sa k nám
na sociálnej sieti facebook

www.facebook.com/stupava.sk
www.stupava.sk

Volebný deň trval 25 hodín

Svitá. Nad korunami stromov zámockého parku vidno červené šmuhy. Sobotňajšie ráno je pokojné, len členovia komisií sa náhlia, aby stihli všetko, čo treba, kým sa otvoria volebné miestnosti ôsmich stupavských okrskov. Musia vylepiť pokyny, pripraviť boxy oddelené plentami, jednu volebnú a jednu prenosnú urnu a ďalšiu na nepoužité volebné lístky. A predovšetkým treba vytvoriť desiatky zložiek – každá pozostáva z dvadsiatich troch lístkov s jednotlivými politickými stranami a hnutiami a k tomu po jednej obálke.

Prví voliči postávajú pred dverami už pred siedmou, ponáhľajú sa do sobotňajšej zmeny. Ďalší prichádzajú postupne, zastaviac sa po ceste na trh či do obchodu. Už okolo desiatej doobeda je jasné, že tieto voľby ľudia berú vážne, medzi voličmi sú takí, ktorí volia prvýkrát a aj takí, ktorí priznávajú, že niekoľko rokov také niečo išlo mimo ich záujmu.

Pred dverami sa tvorí rad, ale všetci disciplinovane čakajú, známi sa zdravia, prehodia vetu, dve, mnohí sa práve tu stretnú po dlhom čase, čo sa nevideli. Nikto sa nerozčuľuje, nehundre, čudujú sa akurát tomu, že po novom treba do menného zoznamu pridať svoj podpis, čo plynulý chod mierne zdržuje. Občas ktosi zistí, že zabudol občiansky preukaz, takže musí domov, väčšina zabudlivcov sa skutočne vráti späť. Členovia

vali do Jasnej, kde sa v tú sobotu konajú preteky v lyžovaní. Do miestnosti namiesto nich prichádzajú tí, ktorí si vybavili možnosť voliť v Stupave, hoci trvalé bydlisko majú inde. Dvaja členovia volebnej komisie už opäť berú prenosnú urnu a nasadajú do auta, aby umožnili voliť aj takým, ktorí pre chorobu či iné zdravotné ťažkosti nemôžu odísť z domu.

na rad to najdôležitejšie – rátanie platných hlasov. Únava je občas až neznesiteľná, ale ešte stále ju dokáže zahnať ďalšia káva. Treba sa sústrediť, je to zodpovedná úloha, mená aj čísla tancujú pred očami. Prvé výsledky a spísané zápisnice o počte zúčastnených voličov a ich platných hlasov či preferencií jednotlivých kandidátov sú k dispozícii

VÝSLEDKY VOLIEB DO NR SR 2016 V MESTE STUPAVA

okrsok	zapísaní	účasť	Smer	OLaNO-Nova	SaS	Sme rodina	Most-Híd	Sieť	KDH	SNS	ĽSNS
1	1178	649	120	106	122	89	24	42	26	31	52
2	1100	761	116	114	234	59	42	51	31	46	26
3	934	664	87	105	219	42	44	51	29	36	24
4	1079	682	156	105	145	63	41	31	11	53	45
5	1359	955	177	144	259	86	44	47	26	68	62
6	1051	751	132	125	194	34	44	58	35	49	39
7	942	620	126	96	127	51	45	53	28	23	49
8	936	704	106	131	165	69	34	27	49	31	49
SPOLU	8579	5786	1020	926	1465	493	318	360	235	337	346
%		67,44	17,6	16,0	25,32	8,52	5,5	4,19	4,06	5,82	5,98

komisie sú ustavične v pohybe, evdujú voličov, vysvetľujú, ako treba voliť, aby hlas neprepadol ako neplatný, upozorňujú, že nepoužité volebné listy treba nechať v miestnosti, inak hrozí pokuta. Popritom skladajú ďalšie a ďalšie zložky, úplne automaticky, pred očami sa mihá číslo, znak a názov politickej strany či hnutia, to všetko krát dvadsaťtri a k tomu obálka, mňajú sa neskutočne rýchlo, len pred chvíľou ich dokladali a už opäť ich je málo, voliči sa sriedajú, cez otvorené okno sa dnu prederie jarný vzduch, je pomerne chladno...

Ešte skôr, než hodiny na mástskom a stupavskom kostole odbijú dvanásť, jednotlivé okrsky hlásia, že zo zoznamu voličov zaškrtili polovicu zúčastnených. Už teraz je jasné, že účasť bude dobrá. Ruch mierne tichne, pre komisiu je to konečne čas na obed a kávu. Pijú ju však aj tak studenú, pretože na dlhšie postávanie opäť nie je čas. Vonku svieti slnko, mnohí odcesto-

Po piatej poobede sa zastavia tí, ktorí sa vracajú z výletu, v zozname tentoraz netreba pracne hľadať mená, lebo väčšinou idú po sebe, keďže voliť sa vyberajú rodiny spolu. Stále je medzi nimi veľa mladých, je to ich premiéra. Na členoch volebnej komisie vidno únavu, úsmevy však nemiznú. Ide sa ďalej, svetla za oknami ubúda, až ho napokon vystrieda stále hustejšia tma, volebná miestnosť je napriek tomu stále plná ľudí. Pri stene parkuje kočík s bábätkom, keď zaplače, ktosi sa ochote načiaha a pokolíše ho. Otec berie synčeka na ruky, aby mohol vhoďiť zalepenú obálku do urny. Štvrt hodiny pred zatvorením volebnej miestnosti dorazí rodinka, ide priamo z letiska, kam prileteli z Anglicka, tešia sa, že to stihli. Posledným je mladý muž, dvere za sebou zatvára, keď hodiny ukazujú minútu pred desiatou večer.

Nič sa však nekončí, po šestnástich hodinách treba zmobilizovať sily, pretože pre komisiu prichádza

okolo druhej v noci. Komisia si však ešte nevydýchne, o spánku nehovoríac, ešte ju čaká cesta do Malaciek, kam treba doručiť zápisnicu. Odrazu sa čas neskutočne vlečie, niet čo robiť, už len sedieť a čakať na odsúhlasenie spracovaných výsledkov, z Malaciek sa zatiaľ nikto nehlási, vyčerpanosť dáva zabráť, oči sa zatvárajú, ráno sa blíží, víta ho prvé vtáčie štebotanie. Telefón zazvoní, v Malackách je plno, dva stupavské okrsky majú problémy, treba prepísať zápisnicu, dokonca odznova spočítať hlasovacie lístky, ktosi hovorí, že padol systém v počítačoch, čo teraz?

Posledná zápisnica konečne opúšťa Stupavu a putuje do Malaciek. Už sa nedá nič zmeniť. Je nedeľa a je rozhodnuté. Po deviatej ráno je na uliciach iba málo ľudí, smerujú do kostola. Zatiaľ ešte nikto netuší, ako to všetko dopadlo.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: archív redakcie

Informácie o činnosti mestskej polície za rok 2015

Príslušníci Mestskej polície Stupava [MsP] a pracovníci mestského kamerového systému v hodnotenom období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 boli zaraďovaní do 12-hodinových denných a nočných zmien tak, aby bola zabezpečená nepretržitá 24-hodinová služba, ktorá plnila úlohy v zmysle zákona o obecnej polícii, nariadení primátora mesta a nariadení náčelníka a zástupcu náčelníka MsP.

V roku 2015 príslušníci MsP Stupava vykonali celkom:

845 hliadok, počas ktorých doriešili celkom 2 933 priestupkov. Z tohto počtu vyriešili v blokovom konaní 1 214 priestupkov v celkovej hodnote 12 390 eur.

Hliadky predviedli na MsP alebo obvodné oddelenie Policajného zboru celkom 33 osôb. Použili donucovacie prostriedky v 6 prípadoch. Vypátrali 15 osôb, po ktorých bolo vyhlásené pátranie a 15 vecí, po ktorých bolo vyhlásené pátranie. V 367 prípadoch použili technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla.

Počas nočných zmien vykonali v 587 prípadoch kontrolu zatváracích hodín prevádzok. Celkom preverili 5 211 oznámení od občanov a 1 796 oznámení operátora mestského kamerového systému.

Súčinnosť s obvodným oddelením Policajného zboru, Rýchlej zdravotníckej pomoci, kriminálnej polície vykonali v 659 prípadoch. Odchytili 18 zvierat, z toho 10 odovzdali pracovníkom Slobody zvierat. V 167 prípadoch doručovali písomnosti a zásielky Mestského úradu Stupava, exekútorov a iných orgánov. V 587 prípadoch vykonali kontrolu osoby. V 334 prípadoch vykonávali iné úlohy, vyplývajúce z nariadenia náčelníka MsP, zástupcu náčelníka MsP alebo primátora mesta.

Priestupky (zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov)

		§ 47 – 48	§ 49	§ 50	§ 22	Všeobecne záväzné nariadenia mesta	Ostatné Zákon 282/2002	Spolu
1	Celkový počet zistených priestupkov vlastnou činnosťou	394	0	13	1 870	52	74	2 403
2	Celkový počet oznámených priestupkov na útvár mestskej polície	223	3	11	249	18	26	530
3	Celkový počet uložených priestupkov	0	1	7	0	0	0	8
4	Celkový počet odložených priestupkov	0	0	0	0	0	0	0
5	Celkový počet odovzdaných priestupkov	0	0	0	0	0	0	0
6	Celkový počet oznámených priestupkov príslušnému orgánu	0	2	2	12	1	3	20
7	Celkový počet priestupkov prejednaných v blokovom konaní	138	0	3	1 013	41	19	1 214
	Výška finančnej hotovosti	740 eur	0 eur	90 eur	10 170 eur	820 eur	570 eur	12 390 eur

Išlo napríklad o monitorovanie funkčnosti verejného osvetlenia, monitorovanie čiernych skládok v katastri mesta Stupava, kontroly objektov cintorínov, kontrolu cyklotrasy a podobne.

V 70 prípadoch hliadky MsP riešili porušenie VZN mesta Stupava. Hliadka v uplynulom období úzko spolupracovala s odborom Kriminálnej polície Bratislava a Malacky pri monitorovaní záujmových osôb ako aj pri spoločnom pátraní po osobách a veciach, ďalej príslušníci

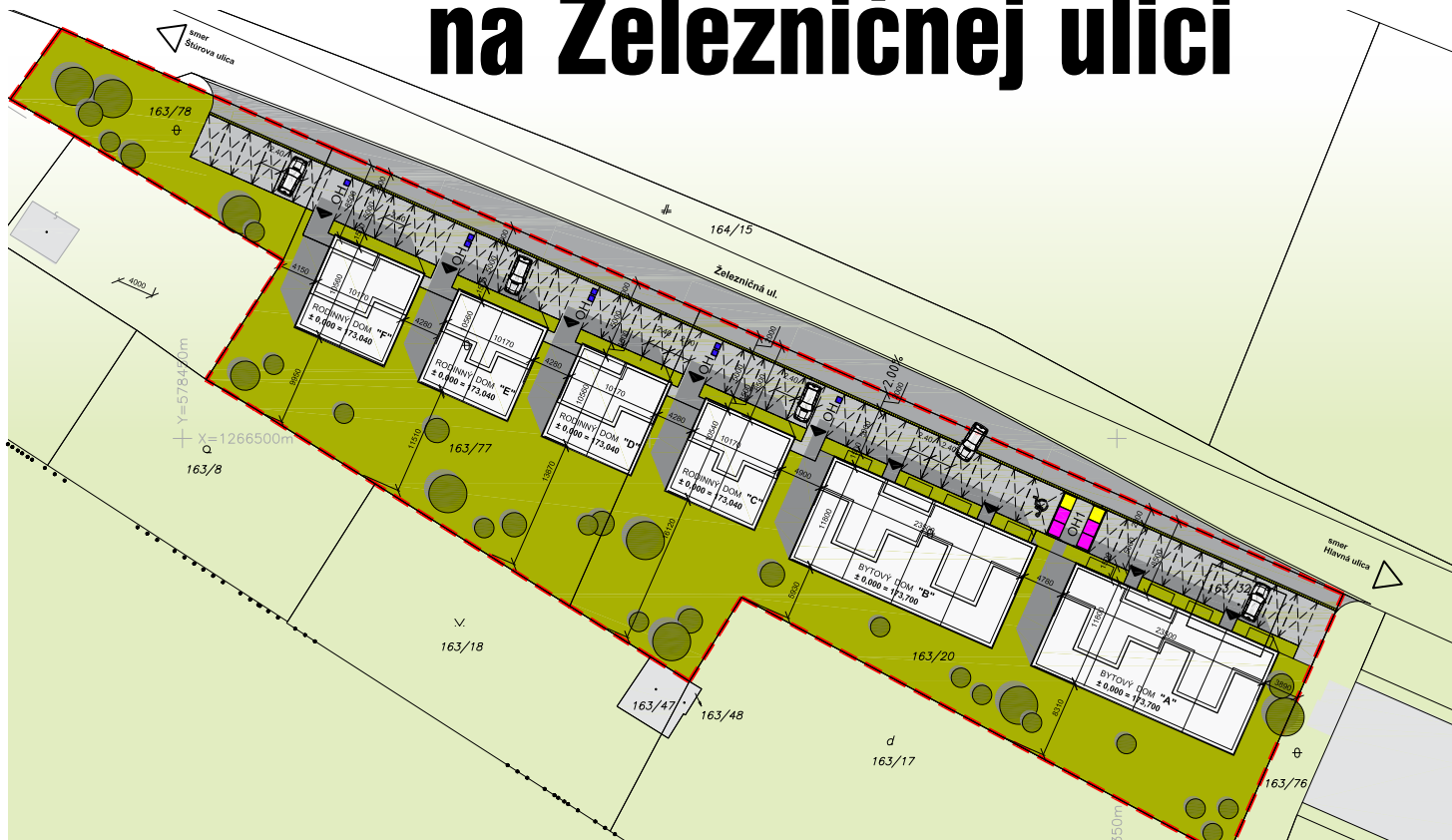
MsP často spolupracovali so Záchranou zdravotnou službou, Rýchlou zdravotníckou pomocou Stupava a Bratislava, a to hlavne pri prevozoch neprispôsobivých zranených osôb alebo osôb pod vplyvom alkoholických nápojov či iných omamných látok napadajúcich príslušníkov zdravotnej služby.

Hliadky MsP taktiež v niekoľkých prípadoch asistovali a spolupracovali s príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru pri lokalizácii a následnom hasení požiarov v katastri mesta Stupava.

Príslušníkom MsP Stupava sa v uplynulom období roku 2015 podarilo včasnými reakciami a zásahmi eliminovať páchanie priestupkov prípadne trestných činov, v neposlednom rade takýmito zásahmi sa podarilo v niekoľkých prípadoch hliadkam MsP zachrániť občanov pri bezprostrednom ohrození života a zdravia.

Milan VÁLEK
náčelník MsP
Foto: Milan GREGUŠ

Navrhované riešenie zástavby na Železničnej ulici

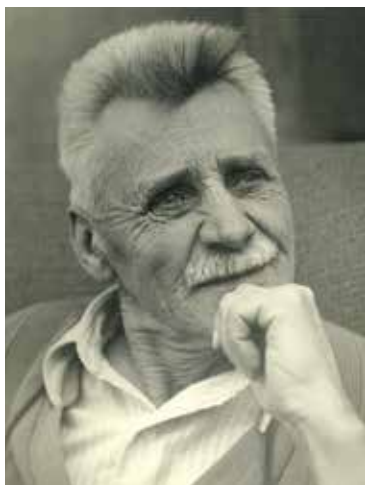
Mesto Stupava v zmysle územného plánu mesta Stupava, Časti D: Závaznej časti, na základe definície a regulácie zóny s osobitným režimom „Centrálnej mestskej zóny II. stupňa“, vyplývajúcej zo stanovených osobitných regulatívov, vyvesuje po dobu 30 dní časť projektovej dokumentácie stavby „TONDACH STUPAVA – ZDRUŽENÁ ZÁSTAVBA“ navrhovaný na pozemkoch parc. č.: 163/20, 163/32, 163/77, 163/78, k. ú. Stupava, investor: www.novamarianka.sk, s.r.o., so sídlom Bratislava.

V zmysle územného plánu mesta Stupava, Časti D: Závaznej časti, na základe definície a regulácie zóny s osobitným režimom „Centrálnej mestskej zóny II. stupňa“, sa môžu obyvatelia mesta k tomuto zámeru do 30 dní odo dňa vyvesenia oznámenia vyjadriť. Pripomienky, prosím podávajte v písomnej forme na Mestský úrad v Stupave, so sídlom v Stupave, Hlavná 1/24. Dokumentácia je k dispozícii k nahliadnutiu na Mestskom úrade v Stupave, oddelení územného rozvoja a životného prostredia (kancelária č. 7 – prízemie), Hlavná 1/24, každý deň v úradných hodinách. Dátum zverejnenia: 14. 3. 2016.

(mg)
Foto: www.novamarianka.sk

Ulice a námestia Stupavy a Mástu

(12. časť)

Ferdiš Kostka

Ulica Ferdiša Kostku

Slávny stupavský džbáňkar a keramikár Ferdiš Kostka prežil celý svoj život na *Hoštetskej* ceste. Dnes je po ňom pomenované nielen múzeum s rodným domom a džbáňkarskou dielňou, ale aj celá ulica.

Hoštetská cesta sa začínala na severnom okraji obce, dnešnom Námestí Slovenského povstania, a pokračovala smerom do najbližšej dediny s čudne znejúcim názvom Hochštetno. Zvláštne pomenovanie bolo slovenskou skomoleninou pôvodného nemeckého názvu obce Hochstetten (hoch – vysoko, Stätte – miesto). Obec skutočne vznikla na vyššom brehu rieky Moravy, kde jej obyvateľom nehrozili záplavy. Vyhláškou z roku 1948 sa na Slovensku hromadne premenovalo viac ako 700 obcí, maďarské a nemecké názvy boli nahradené slovenskými. Zmena postihla aj Hochštetno, ktoré bolo úradne zmenené na Vysokú pri Morave. Starším Stupavčanom však tento novotvar znie cudzo dodnes, a tak pomenovania *Hoštetská* cesta a *Hoštetno* používajú dodnes.

Dielňa na konci dediny

V roku 1771 si džbáňkarský majster Jozef Putz kúpil v Stupave dom. Stál na úplnom konci dediny a zriadil si v ňom džbáňkarskú dielňu. Výber domu nebol náhodný, keramika sa v peci vypaľovala 14 až 17 hodín, z obáv o bezpečnosť boli takéto dielne často situované na okrajoch obcí. V prosperujúcej džbáňkarskej dielni Jozefa Putza bolo živo, pracovalo tu viacero učňov a tovarišov. Fajnovšie kusy vyrábali na objednávku aj pre tunajšiu grófsku rodinu Pálffyovcov, bežný riad predávali na jarmokoch v Stupave a okolí. Začiatkom 19. storočia Európu sužovali napoleonské vojny, ťažšie časy nastali aj džbáňkarom. Stupavou tiahli oddiely vojakov, desiatka z nich tu našla smrť. Istí životom si neboli ani domáci, vojna vyčerpala celé hospodárstvo a nastala drahota. V tomto ťažkom období sa v džbáňkarskej dielni Jozefa Putza vyučil remeslu aj mladý Stupavčan Ján Kostka.

Jeho predkovia pochádzali zo susednej obce Lozorno, kde bola táto rodina usadená už v prvej polovici 18. storočia. V Stupave sa usadil Matej Kostka, pôvodom z Lozorna, s manželkou Katarínou. Tu sa im v roku 1774 narodil aj syn Jakub, ktorý si v roku 1795 v mástskom kostole zobral za manželku tunajšiu dievčinu, len 16-ročnú Annu Jelenčikovou. Manželia žili v Stupave, kde sa im narodilo sedem detí, medzi nimi aj spomínaný Ján (1796 – 1854). Počas učňovských rokov sa Ján Kost-

ka začiatkom 20. storočia začali do tichej džbáňkarskej dielne prenikať znepokojujúce správy. Džbáňkarom čoraz viac konkurovala továrenská výroba, schýľovalo sa k tragickej vojne, po ktorej už nič nebolo ako predtým.

Smutné časy

Koniec prvej svetovej vojny priniesol túžobne očakávaný mier a slobodu. Z ruského zajatia sa do rodnej Stupavy vrátil aj majster Ferdiš Kostka. Dielňu našiel v schátranom

Pôvodný vstup do dielne Ferdiša Kostku

ka zoznámil s Barborou, dcérou majiteľa džbáňkarskej dielne Jozefa Putza. V roku 1819 sa konala svadba, mladý majster zostal pracovať v dielni, ktorú mu svokor po siedmich rokoch odstúpil. Remeslo sa dedilo z otca na syna, vynikajúcimi majstrami sa stali Jánov syn Karol (1838 – 1886) a jeho dvaja synovia Ján (1861 – 1919) a Ferdiš (1878 – 1951). V džbáňkarskej dielni nakoniec zostal len najmladší Ferdiš, ktorý pokračoval v rodinných tradíciách. Na kruhu točil kuchynský riad, s maľovaním nádherných ornamentov na tanieri a džbány mu pomáhala najmladšia sestra Mária. Majstrovské umenie Ferdiša Kostku si všimol a propagoval aj stupavský farár a znalec umenia Ignác Gond. Kostkove džbány a tanieri kupovali znalci umenia, reprezentovali na svetových výstavách vo Viedni (1873), v Bruseli (1897), na milénárnej výstave v Budapešti (1896), zopár kusov poputovalo aj do Múzea obchodu v Budapešti.

Starostupavská keramika

stave. Mala premoknutú pec a poškodený komín. V dôsledku vojny bol veľký nedostatok, najmä drahých kovov, ktoré boli potrebné na výrobu farieb. Smaltovaný riad v kuchyniach definitívne zvíťazil. Nepretržitej 150-ročnej džbáňkarskej tradícii putzovskostkovskej dielne hrozil definitívny zánik. Pomocnú ruku oceňovanému majstrovi podal Komisariát pre zachovanie ľudových pamiatok na Slovensku, ktorý viedli architekt a propagátor slovenského ľudového umenia Dušan Jurkovič a výtvarník prof. Josef Vydra. Vďaka finančnej podpore komisariátu obnovil Ferdiš Kostka zničenú pec a komín. V druhej polovici dvadsiatych rokov sa opäť z dielne ozýval šuchot točiaceho sa džbáňkarského kruhu. V medzivojnovom období vyrobil Ferdiš Kostka stovky džbánov, svietnikov a sväteničiek. V tomto období ho preslávila najmä figurálna tvorba, v ktorej získal neprekonateľné majstrovstvo. O jeho výrobky mali záujem múzeá aj súkromní zberate-

lia. Nejedna poklad sa nájde aj v stupavských domácnostiach. Dobré si doma prezrite zdedené staré keramické svietniky, džbány a figúrky. Majster Ferdiš Kostka sa na ne podpisoval iniciálami FK.

Zaslúžené ocenenie

Po viacerých domácich, ale aj medzinárodných výstavách a oceneniach, objednávkach pre prezident-skú kanceláriu, národné múzeá a galérie, bol Ferdišovi Kostkovi na sklonku života udelený v roku

poriadok v názvoch nových ulíc mal stupavský Okrášľovací spolok, ktorý v tridsiatych rokoch 20. storočia inicioval ich nové názvy. Niektoré sa síce neujali, ale zopár z nich používame dodnes. Z pomerne strohých obecných zápisníc zachovaných v archíve sa dozvedáme, že 17. novembra 1932 sa zišli na svojom zasadnutí členovia Obecného výboru v Stupave. Jedným z bodov programu bolo aj prerokovanie návrhov pomenovaní ulíc. Zápis uvádza, že „K Bitungu vedúca úzka ulička vedľa Františka Kostku sa má premenovať

Pohľad na časť dielne s vypaľovacou pecou

Múzeum Ferdiša Kostku, súčasný stav

1946 titul národný umelec. Stal sa v poradí dvadsiatym nositeľom tohto nového najvyššieho ocenenia, ale prvým v oblasti ľudovej keramiky. Ďalší titul národného umelca v odbore keramiky získal až o 36 rokov neskôr Ignác Bizmayer. Ferdišovi Kostkovi nebolo dopriate dlho sa tešiť z ocenenia. V posledných rokoch života chorľavel, zomrel 28. júla 1951 vo veku nedožitých 73 rokov. Posledná rozlúčka s majstrom Ferdišom Kostkom bola prvým štátnym pohrebom v Stupave. Pochovaný je na starom rímskokatolíckom cintoríne v Stupave.

Jedinečné múzeum

Pribúdajúca zástavba na severnom konci Stupavy po prvej svetovej vojne si vyžiadala aj pomenovania nových ulíc. Viaceré z nich tu, pravda, existovali aj predtým, boli však len poľnými cestami a ich pomenovanie nemalo ustálený tvar. Snahu zaviesť

na Kostkovú ulicu“. O štyri roky neskôr sa opäť na obecnú úradu prerokovávali návrhy na názvy ulíc. Tentoraz ešte strohejší zápis uvádza, že „Ulica keramika Kostku“ sa má volať „Jatková ulica“. Pravdepodobne ide o úzku uličku, ktorú starší Stupavčania volajú *Hurbanova ulička*. Viedla k obecným jatkám – bitúnku. Oba názvy zanikli, *Hurbanova ulička* sa dnes volá Bitúnková, nesie spoločný názov s ulicou, do ktorej ústi svojím spodným koncom. Stará *Hoštetská* cesta bola premenovaná na Ulicu Ferdišu Kostku pravdepodobne v päťdesiatych rokoch, po smrti džbáňkarského majstra Ferdiša Kostku. Zostáva len dúfať, že sa čoskoro podarí obnoviť a verejnosti sprístupniť Múzeum Ferdiša Kostku, národnú kultúrnu pamiatku s európsky unikátnou horizontálnou pecou na vypaľovanie keramiky.

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

SINCE 1993

KOLIESKO

PREDAJ A SERVIS BICYKLOV

Hlavná 40, Stupava 0903 743 881 www.koliesko.eu

„V podstate som už Stupavčan“

Profesor Peter Čanecký

Hneď na začiatku vám chceme zagrátulovať k cene za scénografiu rozprávky Sedmero krkavců. Získali ste Českého leva, bolo to prekvapenie? Koho ste tipovali, že si odnesie cenu v tejto kategórii?

To sa netipuje, nemyslím si, že je to súťaž. Pre mňa to bolo prekvapenie a s plnou vážnosťou beriem, že som ocenenie dostal. Veľmi sa teším, že Leva dostal aj Juraj Steiner (cena za najlepšie masky), s ktorým sme film robili. Je to nielen osobné, ale aj profesné zadosťučinenie, my sme len vrchom toho ľadovca, pod nami a vedľa nás je plno ľudí, bez ktorých by naša profesia nefungovala.

Ocenený film mal inú atmosféru ako väčšina rozprávok...

Veľmi dôležitým a zásadným momentom boli rozhovory s Alicou Nellis o tom, ktorým smerom sa vybrať. Pôvodne sme s Jurom Steinerom chceli, aby rozprávka mala drsnejší vizuál, aby to vyriešili: Bodaj by ste zhavraneli,

Profesor Peter Čanecký, scénograf a kostýmový výtvarník, nášmu rozhovoru venoval podvečer, ktorý považuje za najvzácnejšiu časť dňa. V dome, kde nás priateľsky privítal, sme sa usadili ku kozubu. Horiace drevo praskalo, priestorom decentne znela hudba, za francúzskymi oknami zapadalo slnko a na gauči driemala čierna mačka.

Svojskú atmosféru navodila aj divoká príroda, to boli Tatry?

Belianske Tatry a Bielowodskú dolinu sme vybrali preto, lebo nie sú vizuálne také známe. Prinášalo to svoje problémy, pretože ide o pásmo najvyššej ochrany, museli sme byť veľmi etickí k prírode, čo však mne vôbec neprekáža.

A čo žihľavové pole, musela herečka podstúpiť takúto skúšku ohňom?

Samozrejme, tomu sa nedá vyhnúť. Pôvodne som mal pripravené nádherné žihľavové pole v Kvačianskej doline, ale nakrúcanie sme o rok posunuli. Keď sme prišli, boli tam už len lopúchy. Príroda si robí, čo chce. Tak sme nakoniec žihľavový lán nakrútili pri Křtinách.

Prečo práve žihľava, je tkanie z takéhoto vlákna autentické?

Vypátral som, že žihľava sa spracovávala podobne ako ľan a konope, v krajných prípadoch z nej vyrábali vlákna a tkali látky.

Ako prebieha pracovný vzťah režiséra so scénografom?

Všetko sa začína od slova, našou povinnosťou je analyzovať ho a preniesť ideu do hmoty. Scénograf musí

Anna Kareninová.
Réžia Roman Polák, kostýmy Peter Čanecký

VIZITKA

Scénický a kostýmový výtvarník Peter Čanecký študoval na Katedre scénického výtvarníctva VŠMU v Bratislave u prof. Ludmily Purkyňovej a prof. Otta Šujana. Po skončení štúdia ho prijali v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene, neskôr dostal ponuku pracovať na bratislavskej Novej scéne, pričom spolupracoval aj s mimobratislavskými divadlami. Momentálne pravidelne hosťuje v SND a iných divadlách.

Od roku 1991 pôsobí ako pedagóg na Katedre scenickej a kostýmovej tvorby Divadelnej fakulty VŠMU a v súčasnosti je jej vedúcim. Zúčastnil sa viacerých zahraničných študijných pobytov na prestížnych univerzitách a získal titul profesora. P. Čanecký vytvoril množstvo scénických a kostýmových návrhov pre činoherné inscenácie slovenských a zahraničných divadiel, ako aj výpravy pre operu, balet, muzikál. Jeho umeleckú prácu niekoľkokrát ocenili divadelnými Dorskami, úspechy dosiahol tiež ako autor výpravy v niekoľkých slovenských a českých filmoch, spolupracoval napríklad s J. Jakubiskom či J. Nvotom, pričom za film Muzika dostal cenu Slnko v sieti.

Dňa 5. marca 2016 získal prestížneho Českého leva ako jeden z tvorcov scénografie k filmu Sedmero krkavců (Sedem zhavranelých bratov) od českej režisérky Alice Nellis.

Najvýznamnejším momentom mojej kariéry je to, že som sa narodil svojim rodičom, ktorí mi dali dostatočnú slobodu. Druhý moment je, že som stretol moju drahú ženu.

scénograf si prečíta scenár a zistí, čo na realizáciu potrebuje. Vyberie si svoj malý štáb – to sú ľudia, ktorí robia rekvizity, stavebné činnosti, prípadne špeciálne činnosti, napr. konštrukcie, sú tam patinéri... Dať dokopy takýto zmysluplný štáb nie je jednoduché.

Ako dlho trvá obdobie od prvých príprav až po realizáciu?

Najväčší rozsah pracovného záberu, ktorý som v divadle zažil, trval asi tri roky. Ale tým, že dynamika doby je veľmi intenzívna, zvyčajne rok, maximálne dva roky dopredu viem, čo budem robiť. Je na mne, aby sme s investorom zväzili, koľko výrobného a organizačného času potrebujeme.

Museli ste niekedy odmietnuť zaujímavú spoluprácu?

Dostal som ponuku robiť na filme Lída Baarová. Keď sme sa stretli s pánom režisérom Renčom, povedal som, fajn, potrebujem rok na prípravu. Bol január. A on mi hovorí, že nie, že v marci začíname. Tak som zavrel scenár a vrátil som ho, lebo som nevedel sám za seba garantovať, že som schopný dodať kvalitu za taký krátky čas.

Čo je pre vás väčšia výzva – divadlo či film?

Nie je tajomstvom, že ma živí divadlo. Hoci sa hrdíme, že film u nás je na vzostupe, vyrába sa pomerne málo a v poslednom čase je väčšina dokumentárneho štýlu. Mal som to

šťastie, že som robil aj televíziu aj film aj divadlo.

Ktorá časť realizácie projektu je pre vás najatraktívnejšia?

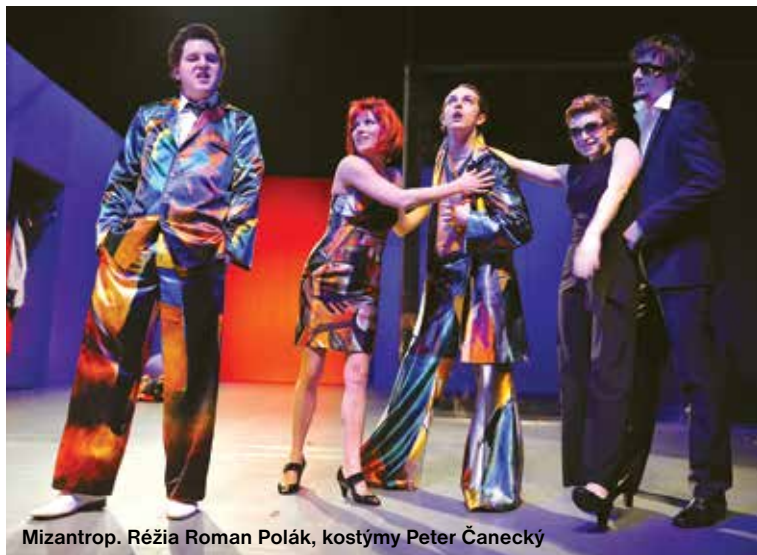
Ja s touto profesiou žijem rád, ale veľmi pekná časť je práve tá kreatívna – vymýšľanie. Keď si človek povie, asi takto to spravím, keď sa obraz začína ukladať v hlave. S chuťou si užívam, že táto profesia ma provokuje, aby som sa neustále vzdelával, aby som si držal kondíciu. Jozef Ciller, kolega zo školy a z divadla, povedal, že scénograf musí vedieť o všetkom niečo a o niečom všetko.

Kostýmy a scéna, zaujímavá kombinácia...

Viac-menej som ani nečakal, že viem robiť handry, bol som vnútorne pripravený, že budem robiť priestor. Ale tým, že som frľal do oblečenia, tak mi režiséri hovorili: tak to urob, a stalo sa. Necítil som to ako indispozíciu, že je to nejaká dámska časť profesie. Napokon, veľmi vzácny profesor Čorba a niekoľko iných mužov sú príkladom.

Je náročné oboje spojiť v jednom projekte?

Dá sa to, je to dokonca ideálne, musím si však uvedomiť, či to mentálne a organizačne zvládnem. Musím zväziť aj to, či sám seba nebudem zabíjať v jednom alebo druhom. Je to radostné, keď sa to podarí. Na odmenených Krkavcoch si cením aj to, že s architektom za českú časť

Mizantrop. Réžia Roman Polák, kostýmy Peter Čanecký

skutočne zaznelo razantne. Inými slovami, aby rozprávka mala menej slov a viac obrazov. Alice si vybrala spôsob eklektického rozprávania, to znamená, že základom vizuálnej kultúry filmu boli kostýmy. Film existuje na pomedzí renesancie a začiatku 20. storočia, čo rozprávka znesie a ľudia to prijímú. Témou rozhodnutia bolo tiež, ako dať dokopy to ľudové s tým zdanlivo aristokratickým, šľachtickým. Väčšina lokalít bola na slovenskej strane, iba zámok sa nakrúcal v Čechách. A ešte v Moravskom kráse pri obci Křtiny, je tam kostolík a najmä malá jaskyňa, kde sme umiestnili hniezda.

na základe témy povedať, ako film a priestor budú vyzerať, v akej hmotnej kultúre sa to bude pohybovať a režisér s tým môže súhlasiť alebo nie. To sú prvé dialógy, kde si musíme vyargumentovať, prečo toto áno a prečo toto nie. Akonáhle sa s režisérom dohodneme, očakáva odo mňa, že to takto zrealizujem. Najväčšie zradky sú tam, kde nepoužívame rovnaký jazyk, niekto môže povedať, že toto je pekné, ale to pekné môže mať veľa variantov.

Pokiaľ siahajú právomoci scénografa?

Pri divadle aj pri filme je prvou téma. Potom režisér vyberie scénografa,

sme si určili istú navigáciu, isté pravidlá a vážim si, že v tom filme necítiť, že to robili dvaja ľudia.

■ **Kostýmové výtvarníctvo sa laikovi môže zdanlivo prekryvať s módnym návrhárstvom...**

Tvorba módy je nasmerovaná do budúcnosti, my sme nasmerovaní na tému a na človeka, čiže ak my hovoríme o oblečení, tak hovoríme predovšetkým o úplnej znalosti histórie obliekania. Kostýmový výtvarník svoju kreativitu využíva v prospech témy, nie seba alebo individuálnej tvorby ako v móde.

■ **Môže kostým inšpirovať herca k lepším výkonom?**

Je to radostné, keď sa to stane, občas príde herec a povie, že som mu „urobil rolu“, ako tomu hovoria. Občas sa pristihnem pri tom, že mám tendenciu hercovi pomôcť, človek však musí byť na veľkom pozore, či si to môže dovoliť, alebo nie. V tejto práci sa pokúšam odložiť ego. Minule sa ma niekto opýtal, či mám nejaký obľúbený kostým, tak som to tak zmietol zo stola, že nemám, ale v skutočnosti je jeden taký – je to obyčajná deka, ktorú som dal Taničke Pauhofovej. Podľa pokynov režiséra mala byť zakuklený motýľ. Asi minútu na scéne sme nevedeli, kto to je, čo to je, len sa zvrátila nejaká kuklička zabalená v deke, potom z nej odrazu vykukol malý nos a oči. Myslím, že to bol môj najlepší kostým, ale to z neho vlastne urobila herečka.

■ **Ktoré historické obdobie vás farebne a štýlom najviac oslovuje?**

Keby ste ma pritlačili k múru, tak vám poviem, že mi vyhovuje obdobie povedzme medzi dvoma vojnami, ale s chuťou sa púšťam najmä do vecí, ktoré nepoznám, ktoré som ešte nerobil. Príklad – keď som čítal originál Stodolovej Bačovej ženy, ktorá sa dodnes hrá v SND, mierne som zdúpnel, že čo s tým chce režisér Polák urobiť, lebo jazyk bol výrazne archaický. Keď sme sa stretli, povedal mi: prečítaj si to ako antickú drámu. Nakoniec som

» Verejné povedomie o scénografii a kostýmovom výtvarníctve je pomerne malé. Pritom je za každým seriálom, za každou reklamou, všade tam, kde sa rozhoduje, že to bude v tamtej izbe, že tamto bude mať ten človek oblečené. Priestor, ktorý vyzerá reálne, je postavený v štúdiu, treba ho kompletne narysovať, zabezpečiť nábytkom a zaplniť.«

Anna Kareninová. Réžia Roman Polák, kostýmy Peter Čanecký

hru zbavil toho folklórneho, čo sa mnohým nemuselo páčiť, ale viem, že mnohých zaujala. Bola to šanca prečítať text inými očami.

■ **Navrhovali ste tiež kostýmy k Neveste hól...**

Hneď na začiatku sme sa s režisérom Polákom dohodli, že to nebudú kostýmy, ale oblečenie. Hneď to zdôvodním: ak považujem odev za všeobecného reprezentanta svojho druhu, tak kostým považujem za jedinečného reprezentanta svojho druhu, ktorý okamžite udrie do očí. Tak sme sa dohodli, že tam budú odevy. A tú farebnosť a všetko, čo s tým súviselo, to si vypýtala téma.

■ **Čo sa stane s kostýmami a scénou po derniére alebo po ukončení filmovačky?**

Existujú rezervné sklady, tzv. fundus, hodnotné veci zostanú tam, a ja som sa už dávno zmieril s tým,

že tam visia také smutné pozostatky mojej práce a práce mojich kolegov a kolegyň. Veľa vecí sa zlikviduje, najmä časti dekorácií, okrem niektorých vzácných kusov nábytku. Oblečenie sa dá do zberu, niektoré veci idú do tanečného konzervatória, niektoré dostanú ochotnícke súbory.

■ **Keď sme pri ochotníctve, volá kedy ste pôsobili v jednom z takýchto súborov, neťahalo vás to k herectvu?**

Absolútne nie, ja som stroškotal ako herec, pretože som si vymýšľal. Ale tam som si uvedomil, že je pre mňa oveľa príťažlivejšie robiť scénografiu.

■ **Takže tam sa to všetko začalo?**

Je pravda, že o mojom profesnom osude rozhodlo niekoľko vzácných ľudí. Prvou bola pani učiteľka Mašurová, ktorá mi dala väčší papier a ktorá je doteraz veľmi vitálnou

a vzácnou ochotníckou režisérkou. Potom to bola ŠUP-ka v Kremnici, kde chceli, aby som bol sochárom alebo grafikom. A potom tretí vzácny človek mi povedal, choď na scénografiu, tam to budeš všetko potrebovať.

■ **Pochádzate z Liptova, pôsobili ste na strednom Slovensku, momentálne pracujete v Bratislave, neznámy nie ste**

ani v Čechách, čím vás zaujala Stupava, kde bývate vyše desať rokov?

Som z Liptovského Mikuláša, manželka Katuška je zo Zvolena, kde sa narodili aj naše deti. Keď som dostal ponuku pracovať v Bratislave, najskôr sme bývali v Lamači, čo je už smer Záhorie. Po rôznych peripetiách sme sa úplne zásadne rozhodli, že keď budeme chcieť bývať vo vlastnom dome, tak sa rozhodneme pre túto stranu, čo sa nám podarilo. Druhým, nemenej významným krokom bolo, že sme v tejto staršej časti Stupavy. Všetci susedia, to by som osobitne zdôraznil, nás neuveriteľne láskavo prijali. Sme im za to vďační, že nám vytvorili rodinné zázemie. A okruh sa nám veľmi pozitívne rozširuje, takže sme si tu našli ďalších vzácných priateľov, a to nás dopuje. Skutočne sme tu šťastní. Aj toto robí Stupavu našim domovom.

■ **A čo sa týka voľného času?**

Trošku mi prekáža, že si tu nemám kde zaplávať, ale sú iné, veľmi hodnotné veci ako to, že máme blízko rovinatú časť okolo Moravy a druhú hornatú karpatskú časť, čo využívam na oddych. Myslím si, že je tu čistý vzduch, čo je dôležité. A tých 20km, ako cestujem do Bratislavy tam a späť, využívam na reset. Lúto mi je, že nie je ekologickejšia cesta zo Stupavy do centra a situácia si vyžiadala, že musíme mať dve autá, čo nie sme jediní. Lúto mi je, že si takto likvidujeme životné prostredie.

■ **Ako vnímate kultúru v Stupave?**

Keď sme sem prišli, okamžite som sa ako nadšenec spontánne pridal k Pour Artu a ponúkol som sa, že im pomôžem a doteraz sa snažím. Myslím si, že oni sami sú takí vitálni, že si užívam najmä tú ich vitalitu. Kultúry nie je nikdy dosť, nedá sa odmerať, či je toho málo, alebo veľa. Viem, že je dôležitá pre bytie človeka. Pre mňa a moju drahú ženu je zásadne napríklad kino, ja ho volám papučové, lebo ho máme blízko.

■ **Dnes nie je problém vybehnúť do hociktorého profesionálneho divadla, kde navyše hrajú hviezdy zo seriálov. Čo môžu divákovi ponúknuť ochotníci?**

Tak, ako ochotnícke divadlo zrodilo mňa, tak môže zrodiť mnohých ďalších vzácných ľudí. A dôležitý je aj duchovný krok, keď ľudia cez koncentrovanú dramatickú literatúru spoznajú seba a jednak ľudí, ktorí hrajú. Je to nezameniteľné. Pestuje to ducha. Nie je to len, že niekomu niečo položíme na pekáč a ten povie páčilo sa mi, nepáčilo sa mi, ale v ochotníckom prostredí to ľudia prežívajú, to je vzácne. Som veľmi rád, že ochotníctvo žije a mali by sme si ho pestovať, dávať mu plné priechrstie priazne, aby sme si tento pohľad na svet udržali.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: archív P. ČANECKÉHO, Braňo KONEČNÝ, Andrej ČANECKÝ

**3 izb. mezonet
so záhradou
CENA 131.000€**

mestská vila
na Lesnej ul. v Stupave

pripravujeme

obhliadku
vášho nového domu
si dohodnete na

0948 484 235
Mgr. Andrej Ščasný

www.reality-stupava.sk/novostavby

! Apríl v prísloviach a pranostikách

V antickom svete bol mesiac apríl zasvätený Venuši, bohyni krásy, jari a oživej prírody. Odborníci latinské pomenovanie mesiaca odvodzujú aj od slov aperire [otvárať], prípadne apricus [slnečný]. Na tejto charakteristike sa nič nezmenilo ani po tisíckach rokov, aprílové slnko a teplejšie počasie intenzívne oživujú prírodu aj dnes.

Jar v plnom prúde

V apríli úplne mizne posledný sneh a ľad, všetko vokol sa zelená a kvitne. Typické je nestále počasie, v ktorom sa striedajú slnečné dni s chladnými, neraz sprevádzané dažďom. Slnko a dažď sa niekedy vystriedajú aj viackrát za deň, preto sa aprílové počasie používa ako symbol nestálosti či bláznivosti. Po zime sa v tomto mesiaci prvýkrát objavujú aj väčšie búrky, sprevádzané niekedy dúhou. Po dlhom zimnom čase je počuť počas dažďa aj hrmenie. Pre vinohradníkov to bývalo dobré znamenie, ktoré veštilo koniec ich najväčších jarných obáv, *po aprílskej hrnavici nieto mrazu vo vinici*. Gazdom sa v tomto čase míňali posledné zásoby krmiva pre dobytok, vravievalo sa: *príde apríl, zvyšky vymetiem z humien*. Nastával čas očakávanej prvej jarnej paše, v domácnostiach pribúdalo viac kravského mlieka. Deti sa čoraz častejšie hrávali vonku naboso, nastávali im rôzne povinnosti, najmä pasenie husí. Gazdiné si mohli prilepiť predajom slepáčich vajec na mestských trhoch. Vajíčka z jarnej znášky boli vyhľadávané, predávali sa za vyššiu cenu ako v lete, keď ich bol dostatok. Začiatkom apríla sa zvykli štepiť a ošetrovať ovocné stromy, na túto dôležitú prácu upozorňuje aj príslovie *začiatkom apríla opiluj suché konáre, budú dobré lekváre*. Surové, sušené či inak spracované plody čerešní, marhúľ, jabĺk a sliviek mali v ľudových jedlách nezastupiteľné miesto. Dobré ovocie bolo aj žiadaným tovarom na okolitých trhoch, tradícia šľachtenia a odborného pestovania ovocných stromov v Stupave má už 200 rokov. Medzi prvých stupavských priekopníkov patrili v prvej polovici 19. storočia tunajší kňazi František Leopold Balogh a Matej Bazalica.

Ovociu a zelenine sa u nás darí

Je to skutočne tak, pestovaniu ovocia a zeleniny naši predkovia rozumeli a dopestovaný tovar s úspechom predávali na okolitých trhoch, najmä v Prešporku a vo Viedni. Chýrnou bola najmä tunajšia kapusta, ale aj ďalšia zelenina – mrkva, petržlen, hrach, cibuľa, karfiol, kel a uhorky. Siatie semien a sadenie priesad koreňovej zeleniny v záhradách a na poliach záviselo od aktuálneho počasia, väčšina z menovaných odrôd zeleniny sa sadila práve v apríli. V pareniskách, v Stupave nazývaných *mispet*, sa už od januára pestovali priesady kapusty, karfiolu a kalerábu. Zadovážiť sa dali údajne aj v *Molcovni*, kde sa nachádzala veľká zeleninová záhrada patriaca k veľkostatku grófa Károlyiho. Dnes by ste tu priesady i zeleninu hľadali márne, areál bývalej Molcovne z veľkej časti zabral

Foto: archív autora

bytový komplex Zipava. Nezmenený zostal iba tok potoka, ktorý bol zdrojom závlahy bývalých záhrad. Typickým aprílovým obrázkom boli rozkvitnuté ovocné sady, koruny stromov obsypané bielymi kvetmi pripomínali z diaľky sneh. Ten bol však v tomto období postrachom, neočakávané sneženie a mraz mohli poškodiť zakvitnuté stromy a ohroziť budúcu úrodu ovocia. Ohrozením dobrej úrody čerešní boli aj vtáci. V aprílovom čísle časopisu Obzor z roku 1869 je uverejnený výskúšaný recept istého Lucasa, chýrneho nemeckého ovocinára. Jeho metóda spočívala v omotaní koruny čerešne pevnou modrou niťou. *Wezmime modré (belasé) niti pamokové či pawlnené, a okrutíme nimi 3- alebo 4-krát korunu čerešňového stromu, nuž isti byť môžeme, že žiaden wrabec na tento strom nesadne*. Skúste to, možno bude tento recept fungovať aj dnes.

Svatý Jur vstáva, pole odemykáva

Podľa legendy sv. Juraj na ceste do Svätej zeme porazil draka, ktorý

sužoval ľudí v meste Silene v dnešnej Líbyi. Napriek nepodloženým legendám o jeho živote patril sv. Juraj najmä počas stredoveku medzi významných a uctievaných svätcov. Ako svojho patróna ho uctievali vojaci, jazdci, roľníci, sedlári a kováči. Jeho popularita však neklesá ani dnes, za svojho patróna si ho vybrali aj skauti. Pamiatku na sv. Juraja si veriaci uctievali 24. apríla, tento deň bol významný aj v ľudových tradíciách. Ľudia si všimli, že v tomto čase nastáva veľký predel medzi zimou a letom. Koncom apríla už je skutočne teplo, „otvára sa zem“, zo svojich zimných skrýš vyliezajú chrústy, ježe a plazy. Obdobie desiatich dní po sviatku sv. Juraja patrilo medzi stridzie dni. Pre zabezpečenie ochrany a dobrej dojivosti dávali gazdovia domácim zvieratám pred prvou pašou cesnak a okiadzali ich dymom. Datelinový štvorlístok, had či jašterica nájdené pred sviatkom sv. Juraja ľuďom prinášali šťastie a mali magickú moc. Mládež usporadúvala pálenie výročných ohňov spojených so spevom a zábavou. Výstižným je príslovie viažuce sa na tento deň, *predaj boty, kúp si noty*. Na sv. Juraja

sa zvykli robievať rôzne úkony hospodárskej a ľúbostnej mágie. Mládež sa zabávala žartovnými kúskami. V noci brali mládenci gazdom z dvorov náradie a vynášali ho na vyvýšené miesta, prípadne ho zamieňali medzi susedmi. Gazda si za všeobecnej veselosti mohol ráno nájsť poľnohospodárske náradie zavesené na strome, smelší a šikovnejší mládenci dokázali gazdom navzájom vymeniť vozy.

Stupavské uhorky

Kapusta nebola jedinou zeleninou, ktorá preslávila Stupavu a Mást v širokom okolí. Vychýrenými boli aj tunajšie uhorky (*oharky*), ktoré sa nakladali do kyslého nálevu a predávali v sudoch, neskôr v sklených pohároch. Priaznivým obdobím na siatie uhoriek bol sviatok evanjelistu sv. Marka (25. 4). Známý kňaz a poslanec Ferdiš Juriga navrhoval na Záhorí zriadiť formou predajov účastín „Ústredné predavačstvo a Kapustu zákvasnú Dielňu“ v hodnote 300-tisíc korún. Podľa iniciátorov mala dielňa spracovať *viac sto*

vagónov kapusty, stá debien oharkov, sušiť cibuľu, cesnak... a už tak vyrobené do sveta rozosielať. Prvá svetová vojna zabrzдила toto úsilie, snahy o zriadenie zeleninárskeho podniku znovu ožili v roku 1919, keď sa konala zakladajúca schôdza „Zelinárskeho družstva v Stupave.“ Ani po vojne sa nedarilo tento zámer realizovať, prekážkou bol zákaz vývozu zeleniny a ovocia do Rakúska a neúmerne výdavky na prepravu tovaru. Zrátané to má aj stará konzerváreň pána Apoštola, uhorky však prežili a vynikajúce „kvašáky“ si môžete doma pripraviť aj vy. Len nezabudnite na ich siatie, *na Marka oharky do jar-ka!*

Doprajte si aj púpavový šalát

V minulosti bolo všeobecne platným liekom na rôzne choroby „púšťanie žilou“, ktoré malo zabezpečiť potrebné „čistenie krvi“. Lekári narezaním žily, bankovaním alebo pomocou priložených pijavíc odobrali pacientovi krv, s ktorou odišli z tela aj domnelé škodlivé látky. Nešlo pritom o pár kvapiek, na jeden raz sa odoberalo 500 až 750 ml krvi. Táto liečebná procedúra bola známa už v staroveku, absolvovať sa mala dvakrát ročne, v apríli a septembri. Jarné púšťanie žilou malo zabezpečiť odobranie skazenej krvi, ktorá sa v tele nahromadila počas zimy. Tento lekárske úkon nebol vhodným všeliakom, chorobou zoslabeným pacientom zdravotný stav skôr zhoršoval. V druhej polovici 19. storočia sa odoberanie krvi stávalo častejším terčom kritiky. Objavila sa aj v Lichardovom časopise Obzor, kde autor odporúča čitateľom prirodzenejší spôsob jarného prečistenie organizmu jedením púpavového šalátu. Púpava chutí trochu horkasto, má močopudný a žlčopudný účinok, celkovo pôsobí priaznivo na metabolizmus, tvorbu slín a žalúdočnej šťavy. Vyskúšajte tieto účinky aj vy, natrhajte si listy z nerozkvitnutých púpav a bez obáv ich zjedzte, prípadne si ich dochuťte šalátovou zálievkou. Recept na chutný púpavový šalát a med nájdete aj v našich novinách. ■

Milan GREGUŠ

NAPÍSAĽI O NÁS: WESTUNGARISCHE GRENZBOTE, 20. APRÍL 1911

Strašiak áut a šliapacích kolies. Ak si vezmeme do rúk mapu generálneho štábu a pozrieme si tú časť, ktorá zobrazuje hranicu medzi Uhorskom a Rakúskom pozdĺž rieky Morava, tak uvidíme, že zobrazuje nádhernú líniu ríšskej cesty v údolí Moravy, ktorá tu spája staré korunovačné mesto Prešporok s Lamačom, Prešporskou Bystricou (*teraz Záhorská Bystrica*), Stupavou, Malackami, Veľkými Levármí, Moravským Svätým Jánom atď. Na tejto mape je to pekne vidieť. Ale ako to vyzerá v skutočnosti? Keď opustíme prešporský chotár, neveríme vlastným oči, že sa nachádzame na ceste, tým menej na ríšskej ceste. Táto mizerná cesta podobná roli sa ťahne ďalej, a ak niekto používa vehikel a nemá silné nervy, môže si byť jednako istý morskou chorobou. Ten, kto z toho vyviazne bez zlomených rebier alebo strati len zopár pokazených zubov, to môže považovať za šťastie. Cesta od Prešporskej Bystrice po Stupavu však prekonáva akúkoľvek unikátnosť, čo sa ciest týka. Ak tam hojne prší,

možno vidieť zázraky! Tak veľa vytvorených cestných prietokov tu asi nie je na to, aby prepúšťali vodu, ale keďže sú tieto zväčša pod mostom upchaté, bystrina prechádza pri mostoch cez ríšsku cestu a berie so sebou riadne množstvo cestného materiálu, čo stojí daňových poplatníkov tisíce korún. Musel by sa stať zázrak, aby sa na tejto Bohom a ľuďmi prekliatej ceste našiel nejaký čistič ciest, tobôž cestár, pretože táto skupina ľudí bola vytvorená len preto, aby si presne každého prvého v mesiaci strčila svoj plat do peňaženky, a aby potom pokojne dostala zaplatené za nádennickú robotu či si zarobila peniaze v nejakom ďalšom úrade. Prečo by to aj nespravili? Nikto sa o túto vrstvu nezaujíma, cesty sú zanedbané a potom sa nemožno čudovať, ak ich používa len ten, kto musí. Ak sa výletník, ktorý sa z Rakúska, kde ako je známe, sú nádherné cesty, vydá po ceste do Prešporka, tak potom možno staviť tisíc k jednej, že túto cestu už viac nepoužije, ale že vystriha každého športovca, aby túto

škandalóznou cestu používal. Miesto toho, aby kompetentné úrady na hraniciach reprezentovali Uhorsko peknými prehľadnými cestami, robí sa všetko možné na zastráňovanie hostí. V úseku Lozorno až Malacky rastie tráva, ktorú spásajú kozy a ovečky obcí. Jedným slovom, pomery, ktoré nenájdeme ani na divokom Valašsku. Zdá sa, že páni, ktorí sa už z moci úradnej majú zaujímať o tieto cesty, majú azda silný zmysel pre výber cestnej dane, ale údržba ciest, tak veľmi návštevnosti vydaných napospas, nie je ich srdcovou záležitosťou. Kiežby sa len zadarmo nerozvážali rovnako schátranou, prinajmenšom veku zodpovedajúcou železnicou na trase Prešporok – Stupava, aby si popozerali obce z kostolnej veže ďalekohľadom alebo aby podali správu o stave ciest, ale nech jazdia na aute po tejto kráľovskej uhorskej ríšskej ceste, aby videli, že to, čo je tu napísané, ešte zďaleka nevystihuje situáciu v celej jej bezútešnosti.

Preklad Ľubica HRICOVÁ

PROGRAM

- * 10.⁰⁰ – 18.⁰⁰ **Jarmok** predaj handmade výrobkov
- * 10.⁰⁰ Slávnostné otvorenie primátorom Romanom Marošom
- * 10.³⁰ – 11.⁰⁰ Vystúpenie tanečnej skupiny Devils
- * 14.⁰⁰ – 17.⁰⁰ Tvorivé dielne pre deti a dospelých
- * 15.⁰⁰ – 16.⁰⁰ V+V, pohodové hudobné vystúpenie Vladeny Fabiánovej (hoboj) a Viki Nagyovej (spev a klavír)

PRVÝ jarmok remesiel JARNÝ DEŇ V POHODKE

so: 2. 4. 2016 od 10.⁰⁰ do 18.⁰⁰ hod.

OZ Pohodka, Stupava, Hlavná č. 90

(Dvor pri našej dielni, vstup pri autobusovej zastávke do BA – ZŠ)

Ponúkame vám keramiku, drevené – drôtované – textilné výrobky, šperky z fimo hmoty, náramky...

Zaujímavé handmade výrobky pre deti aj dospelých.

Remeselníci budú predávať len vlastnoručné výrobky.

SPRIEVODNÉ PODUJATIA:

- * točenie na hrnčiarskom kruhu 13.⁰⁰ – 17.⁰⁰
- * tvorivé dielne pre deti
- * maľovanie na tvár
- * občerstvenie počas celého podujatia (zdravé jedlo, kaviareň, cukráreň, kapustnica)

AK DOMA NIEČO ZAUJÍMAVÉ TVORÍTE, TAK NÁS KONTAKTUJTE A KEĎ VÁS ZAREGISTRUJEME, MÔŽETE PREDÁVAŤ SVOJE VÝTVORY.
OZ POHODKA, Stupava, Hlavná č.90, www.pohodka.eu, e-mail: ozpohodka@gmail.com, tel.: +421 918 420 437

Mama s mláďaťom

nad zámockým rybníkom či v Obo-re, viacero druhov netopierov, na-príklad nášho najmenšieho netopie-ra – drobnú, približne päťgramovú večernicu hvízdavú či netopiera vodného. Ten dokáže loviť larvy komárov priamo z vodnej hladiny. Jeden netopier zvládne za noc uloviť tri až štyri tisícky lariev. Netopiere sú všeobecne preborníkmi v love hmyzu. Za noc dokážu uloviť a skonzumovať potravu rovnajúcu sa takmer polovici ich váhy. Kolónia 800 jedincov netopierov obyčajných dokáže za noc uloviť až 55 000 je-dincov hmyzu a celkovo 2 000 ki-logramov hmyzu za leto! Niektoré druhy začínajú loviť aj počas dňa. Netopiera ryšavého môžeme vi-diieť, ako loví hmyz vo výškach spolu s belorítkami a lastovičkami. Pomerne častým návštevníkom Stupavy je aj netopier veľký, ktorý má rozpätie krídel okolo 40 cen-timetrov. Letiaceho ho poznáte nielen podľa veľkosti, ale aj podľa spôsobu letu, ktorý je na rozdiel od väčšiny druhov priamočiary, nie klukatý. Okrem starých stavieb dnes už niektoré druhy netopierov

Trúlelky nad Stupavou

Keď klesne na jeseň teplota zhruba pod desať stupňov Celzia, začnú trúlelky, ako sa niekedy netopierom hovorí u nás na Záhorí, hľadať priestory na prezimovanie. Niektoré sa ukryjú do skalných štrbín, iné do jaskýň, opustených štôlní, niektoré sú vďačné, že ich v zime nevyháňame z našich pivníc.

Zimujúce netopiere

Netopierí rok sa začína v januári hlbokým zimným spánkom na bezpečných miestach, kde sú pomerne vyrovnané teplotné podmienky (jaskyne, bane, pivnice, ale napr. aj štrbiny v budovách a iné). Väčšine druhov vyhovuje teplota od troch do ôsmich stupňov Celzia. Netopiere môžu zimovať jednotlivo, ale aj vo veľkých skupinách, v ktorých je neraz niekoľko tisícok jedincov. Najbližšie hromadné zimoviská sú v jasky-

niach medzi Borinkou a Košariskom či v opustených odstrelovacích štôlniach borinského kameňolomu. Keď zima ustúpi, väčšinou v marci až apríli, začínajú sa netopiere zo spánku preberať. Niekoľkokrát sa však zobudia aj počas zimy, aby doplnili zásoby vody alebo si ulovili nejakú drobnosť pod zub. Ak sa podmienky na zimovisku zhoršia, netopiere sa prebudia a preletia na iné miesto. V tomto období sú veľmi zraniteľné a citlivé na vyrušovanie.

Netopierie babince

Netopiere sa pária ešte na jeseň, väčšina druhov vtedy vytvára akési háremy, kde sa jeden samček pári s viacerými samicami. Samičky však zatiaľ zostanú neoplodnené, spermie zostanú v dolnej časti pohlavnej sústavy, kde ich budúce mamy „vyživujú“ a udržiavajú pri živote a v dobrej kondícii až do jari. Pri niektorých druhoch, napríklad u večernice pestrej, dochádza k oploďneniu už pri párení, ale vývoj plodu sa počas zimy zastaví. Takýmto prispôbením prekonáva netopierí plod nepriaznivé zimné obdobie. Na jar začínajú samičky prelietať na miesta, ktoré môžeme nazvať netopierie pôrodnice. Samičky žijú v tomto čase zväčša oddelene v malých skupinkách, svoju úlohu už predsa splnili na jeseň. Mláďatá sa rodia v júni a júli, pričom samičky môžu mať jedno, príp. dve mláďatá do roka. Krmia ich mliekom, rovnako ako ostatné cicavce. Mláďatá začínú

Lovec nad vodnou hladinou

onedlho samy lietať a loviť hmyz. V septembri je už mláďa na nerozoznanie od dospelého jedinca.

Batmani nad mestečkom

Keď večerné teploty stúpnu, môžete pozorovať v centre Stupavy, najmä

osídľujú aj paneláky, kde sa ukrývajú v dutých priestoroch v strešných atikách a štrbinách medzi panelmi. Na sídliskách môžeme stretnúť najmä raniaky hrdzavé a večernice malé.

Jakub JURKOVIČ
Foto: archív

SPREJAZDNENÁ CYKLOTRASA

Pred mesiacom sme boli upozornení na padnutý strom cez cyklotrasu v blízkosti Devinského Jazera. Pracovníci Verejnoprospešných služieb sa k stromu s potrebnou technikou kvôli záplavám nevedeli hneď dostať. Strom bol odstránený 17. marca, cyklotrasa je v tomto úseku opäť prejazdná.

MALÝ PARK

BRIGÁDA V MALOM PARKU

2.4. 2016 / **9.00 hod.**
30.4. 2016

DOBROVOLNÍCKA BRIGÁDA ZAMERANÁ
NA VYČISTENIE BREHOV POTOKA
A "JARNÉ PRÁCE" V MALOM PARKU.

Organizuje Občianske združenie Pour Art v súčinnosti
s Mestom Stupava v rámci projektu revitalizácie Malého parku v Stupave.

POUR ART MESTO STUPAVA Trees art www.malypark.sk

Festival kvetov a záhrad

Príď s nami osláviť príchod jari na naše balkóny, terasy a záhrady. Inšpiruj sa nielen kvetinovými inštaláciami, ale aj nápadi ako si zveľadiť a zazeleniť kúsok svojho domova. Bory Mall sa premení 9.-17. apríla na zelenú oázu.

Na jar nesmieme podceňovať našu kondíciu a zdravie a preto sa vám hneď na začiatku apríla venujú mladí lekári. Škola zdravia je projekt venovaný prevencii vzniku najčastejšie sa vyskytujúcich ochorení. Príďte 2. apríla do Bory Mall a dozviete sa viac nielen o zdravom životnom štýle, ale aj ako predchádzať rakovine prsníkov, semenníkov, kože, pľúc či hrubého čreva. Zároveň si môžete dať zmerať tlak, cholesterol, BMI a glukózu.

K podpore zdravého tela a pokojnej mysle nesporne patrí aj prostredie, v ktorom žijeme. Rastliny, zelené kúsky našich domovov nám prinášajú potešenie i relax. Od 9. apríla sa môžete v Bory Mall prejsť po živom trávniku. A nielen prejsť! Môžete si na ňom dopriať i obedňajší piknik alebo sa zahráť.

Pripravili sme počas víkendov mnoho inšpiratívnych podnetov, workshopov na témy súvisiace s rastlinami, záhradami, terasami a balkónmi. O krásne kvetinové a záhradné prezentácie sa postarajú kvetinárstvo Rhaps, záhradníctva Plantago a Agapé a mnoho ďalších.

Vzťah k záhrade môžete vzbudiť i u vašich detí, ktorým ukážeme prečo je fajn študovať na strednej škole odbor záhradníctvo. Tí menší si budú môcť precvičiť i naučiť sa rozoznávať slovenské dreviny, ich listy, kvety a plody. 9. a 10. apríla budú Borci z Bory Mall absolvovať pútavý a zábavný náučný chodník. Ďalší víkend zas mladí záhradníci budú recyklovať zdanlivo nepoužiteľné veci a meniť ich na originálne nádoby a črepníky pre rastliny.

Aby ste sa nielen prišli pozrieť, ale mohli si aj odnieť kúsok zelenej radosti domov, počas víkendov Festivalu kvetov a záhrad bude v Bory Mall aj kvetinový a hand-made trh. O kreatívne nápady, zaujímavé výtvary a inšpiratívny program sa postará najväčší portál šikovných rúk sashe.sk

Na záver to najlepšie. Od 21. do 24. apríla si môžete skutočne dopriať nový vietor aj do svojich šatníkov a domácností. Budeme zbierať zľavy na fantastickom jarnom EMMA Zľavobraní. Knižku so zľavovými kupónmi nájdete v magazíne EMMA číslo 5.

Viac informácií nájdete na borymall.sk

i 201604003

Festival záhrad

EMMA ZĽAVOBRANIE 21. - 24. 4.

9. - 17. 4.

www.borymall.sk

BORY MALL

Miriam s Marcelou Plevovou
zo salónu MiraMarce

Stupavčanky na prehliadkovom móle

Ženský deň bol inšpiratívny

Módna prehliadka, ukážky slávnostného aj denného líčenia, životné poradenstvo, a stánky plné drobností pre potešenie, to všetko si od tretej do siedmej večer užívali dámy, ktoré sa 6. marca rozhodli osláviť blížiaci sa deň žien.

Malé baletky, veľké diskutérky

Dejiskom Ženského dňa sa v tú nedeľu stal kultúrny dom, kde sa na jarnými kvetmi vyzdobenom pódium najskôr predstavili mažoretky Meisy, po nich prišli na rad malé baletky Arabesky v ružových sukničkách a napokon detský folklórny súbor Stupavjáne, ktorému do tanca spievali a hrali dospelí členovia speváckeho zboru Stupavjan.

Po búrlivom potlesku ich vystriedali diskutérky. Na otázky moderátorky Miriam Zsilleovej, šéfredaktorky časopisu Ženy v meste, odpovedalo päť žien, ktoré v Stupave žijú, podnikajú, pracujú alebo organizujú zaujímavé podujatia. Na pretras prišli aktuálne výsledky parlamentných volieb, debatovalo sa o účasti žien v politike a na manažérskych pozíciách a tiež o všeobecnom presadzovaní sa žien v podnikaní. Nechýbali reči o móde a o živote v Stupave, ktorá sa stáva atraktívnym a vyhľadávaným mestekom.

Moderátorka Miriam Zsilleová, šéfredaktorka časopisu Ženy v meste, spolu s piatimi Stupavčankami (z ľava: Barbora Kočíšová, Ľubka Kordošová, Monika Palečková, Daša Čejková a Renata Belzárová)

OZ STUPAVJAN s vystúpením detského folklórneho súboru Stupavjáne a mažoretiek MEISI

Zmena v priamom prenose

Hviezdou pódia bola ďalšia Stupavčanka – Soňa Tomeková, o jej premene sa v priamom prenose starali kaderníčka zo salónu Ventura a vizážistka z Mary Kay. Po nafarbení, zostrihaní a záverečných úpravách účesu a decentnom naličení si Soňa vyskúšala úlohu manekýnky a predviedla dva modely z módného salónu MiraMarce. V čiernych šatách s pozdĺžnym béžovým vzorom, ktoré skvelo tvarujú postavu a výrazných cyklámenových lodičkách na ultra vysokom a tenkom podpätku, vyzerala mimoriadne žensky. Ako

však povedala, jej štýl to nie je a lepšie sa cítila v ďalšom outfite zostavenom zo svetlých, voľne strihaných nohavíc, sviežo zeleného saka, jemne vzorovanej tuniky a pohodlných mokasín na nižšom podpätku.

Silné ženy a šťastné deti

Zmenárne, akej sa zúčastnila Soňa, na svojich akciách pravidelne organizujú a na redakčných stránkach propagujú Ženy v meste a aktérkami sú ženy so silným príbehom. Podľa slov šéfredaktorky M. Zsilleovej, mnohé oslovené sa spoiatku skromne bránia, že ich život a neraz pohnuté osudy nie sú zaujím

avé a neoslovujú iných, nasledujúce reakcie čitateľiek ich však napokon presvedčia o opaku. Atraktívne spestrenie pripravilo aj HAPPY JASPIS so svojim programom pre mamičky s bábätkami a powerjogou pre ženy. Kým mamy a staré mamy sledovali program na javisku, decká sa mohli vyblázniť či dať sa pomalovať v detskom kútiku. Keď sa unavili, čakali na ne rozprávky premietané v kine.

Gurmánske a zmyslové zážitky

Súčasťou Ženského dňa boli aj stánky s ponukou šperkov, originálneho oblečenia, dekorácií do bytu. Na svoje si prišli gurmáni, ktorí uprednostňujú zdravú stravu – na výber boli sladkosti, koláčiky, ale aj skvelé ovocné vína. Jedna časť miestnosti sa zmenila na improvizovaný fotoateliér, kde sa každá z prítomných dám mohla zmeniť na modelku a zapózovať profesionálnej fotografke. Ešte predtým ju naličili pri stolíku Mary Kay. K dispozícii bola veštkyňa aj masérka. Pred záverom prišiel najviac očakávaný okamih, keď priestory príjemne osvetlenej sály zaplnila hudba a po červenom koberci sa ladne prešla prvá z modeliek. Predviedli nežné ženské kolekcie z butiky MiraMarce a niekoľko extravagantných originálov od Borisa Hanečku. Publikum okrem nápaditých modelov ocenilo aj skvelý nápad, že ich predvádzali Stupavčanky, čiže reálne ženy s reálnymi mierami. Veríme, že pestrý Ženský deň bol prvou z akcií, na ktorých sa budú stretávať, zabávať a inšpirovať nielen stupavské ženy. ■

Sonička
po premene ☺Online premena
Sone počas
diskusie

Soňu **TOMEKOVÚ**, ktorá sa dala nahovoriť na zmenu, mnohí poznajú z mestského úradu. Okrem sociálne slabších obyvateľov a bezdomovcov má pod patronátom aj dobročinnú charitatívnu zbierku Stupavské srdce. Práve tam putoval výťažok z predaja tomboly, ktorá bola súčasťou Ženského dňa.

ĎAKUJEME

za príjemnú atmosféru a spoluúčasť pri organizácii podujatia Ženský deň:

ŽENY V MESTE – program a zmenáreň
SRDIEČKOVO – spoluorganizácia
KYTIČKA – výzdoba a ceny do tomboly
SALÓN MIRAMARCE – módna prehliadka
ŠTÚDIO VENTURA – kaderníčky, účesy
MARY KAY – vizáž
BORIS HANEČKA – zapožičanie modelov
NAŠIM MODELKÁM – za krásnu prehliadku
OZ STUPAVJAN – kultúrny program

A všetkým predajcom a vystavovateľom, ktorí nás podporili alebo prispeli do tomboly.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: Lili graphic design a redakcia

BRIGÁDA PRED KULTÚRNYM DOMOM

pri príležitosti Dňa Zeme
v sobotu 23. apríla 2016 o 14.00 hod.

MKIC pozýva verejnosť na dobrovoľnícku brigádu
zameranú na vyčistenie a skrášlenie okolia kultúrneho domu.
Pracovné náradie a občerstvenie je zabezpečené.

Milí občania, organizácie, podnikateľské subjekty pôsobiace na území mesta. Mesto Stupava vás oslovuje s výzvou zapojiť sa do brigád pri príležitosti Dňa Zeme a vyčistiť ktorúkoľvek časť Stupavy. Na túto akciu si môže každý vyzdvihnúť na Mestskom úrade (kanc. č. 12) ochranné rukavice a plastové vrecia. Pomôcky sa dajú vyzdvihnúť od 11. 4. 2016 do 29. 4. 2016. Vrecia naplnené odpadom nechajte na prístupnom mieste a ich umiestnenie nahláste na tel.: 02/60 20 09 25, 02/60 20 09 11. O odvezenie odpadu sa postarajú Verejnoprospešné služby Stupava.

Fotografie z brigády spolu so stručným opisom miesta čistenia a zapojených brigádnikov pošlite na noviny@stupava.sk, radi ich uverejníme v Stupavských novinách a na stránke mesta www.stupava.sk.

Každý z nás chce žiť v čistom prostredí. Ďakujeme za aktívnu účasť, ktorou každý prispeje ku skrášleniu svojho okolia a skvalitneniu životného prostredia.

Mestský úrad v Stupave

KNIHY SA PO ZIME VRÁTIA NA ZASTÁVKY

Stupavčania radi využívajú službu verejných knižničiek na autobusových zastávkach, ktoré sa už vžili do obrazu mesta. Navštevujú ich nielen ako čitatelia, ale aj ako ochotní darcovia a vymieňaci už prečítaných kníh.

Po polročnej zimnej pauze knižničky od 1. apríla opäť ožijú. Po jarnom vyčistení autobusových zastávok pribudnú na knižničných poličkách opäť ďalšie knihy, ktoré pre vás zbierajú a zhromažďujú pracovníčky Mestskej knižnice Ruda Morica. Dopĺňať ich, samozrejme, môžete kedykoľvek aj vy. Ale najmä vyberajte a čítajte, dobrá kniha je vynikajúcim a poučným spoločníkom.

(mg)

Foto: archív redakcie

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA:

Tobias JURČÍK, Romana KUČEROVÁ
Natália POLÁČKOVÁ, Júlia PALÚCHOVÁ
Aria Lea REBELO, Elizabet GRITTERSOVÁ
Nina ZÁTHURECKÁ, Lukáš TREBICKÝ
Bruno SVETLÁK, Samuel ŽAŽO
Adam REGULA, Maya ŠÁNDOROVÁ
Agáta ZAŤKOVÁ, Sofia HROTKOVÁ

ZOSOBÁŠILI SA:

Alexander RONIN a Bc. Martina BEHUNOVÁ
Milan KOVÁR a Naděžda IVANIČOVÁ

ZOMRELI:

Ing. Marie SIMONIDESOVÁ (1943)
Terézia KOHÚTKOVÁ (1954)
Albert TOMKOVIČ (1945)
Gejza SCHIEBER (1915)
Antónia MATULNÍKOVÁ (1925)
Ivan VACHÁLEK (1937)
Kristína MAŠKOVÁ (1930)
Alois VYSKUP (1930)
Vlasta SLÁMOVÁ (1929)

RIADKOVÁ INZERCA

- ☒ Seniorville Jablonové prijme opatrovateľku/opatrovateľa, opatrovateľský kurz výhodou. Info: vrchna.svj@seniorville.eu, tel.: 0918 634 251.
- ☒ ULÍČKA CAFE&PENZION hľadá do svojho super kolektívu usmiatého, príjemného, nápaditého, tvorivého, šikovného čašníka/čašníčku. Ak chceš patriť do nášho tímu, tak určite neváhaj a kontaktuj nás na tel.: 0948 351 313. Tešíme sa na každého z vás.

SPOMÍNAME

Dňa 30. januára. 2016 uplynul rok od smrti našej matky, babky, prababky **MÁRIE KRIFLÍKOVEJ**. Dňa 15. februára 2016 uplynulo 20 rokov od smrti nášho otca, deda, pradedu **ŠTEFANA KRIFLÍKA**. Kto ste ich poznali, venujte im s nami tichú spomienku.

S láskou spomínajú synovia Štefan a Ivan s rodinami.

Dňa 25. marca 2016 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý otec, manžel, brat a kamarát **PETER BRUDER**. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. S láskou spomínajú manželka a synovia.

Dňa 28. marca 2016 uplynul rok, čo nás opustila manželka, matka, stará matka **DANIELA CINTULOVÁ**, rod. Slezáková. Prosím, kto ste ju poznali, o tichú spomienku.

Už nevidíš slnko, krásny deň, na cintoríne sníváš svoj sen. Už niet návratu ani nádeje, len cesta k hrobu nás k tebe zavedie. Dňa 2. apríla si pripomenieme 5. výročie úmrtia manžela, otca, dedka **FRANTIŠKA HORVÁTHA**. S láskou spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Bolesťou unavená tiško si zaspala, zanechajúc všetkých a všetko, čo si mala rada. S tichou spomienkou ku hrobu chodíme, pri plameni sviečok na teba myslíme. Osud ti nedoprial s nami dlhšie byť, no v našich srdciach budeš navždy žiť. So smútkom v srdci si 11. apríla pripomenieme 6. výročie úmrtia, keď nás navždy opustila naša milovaná manželka, matka a stará matka **ANNA MASAROVÍČOVÁ**. S láskou spomínajú manžel a deti s rodinami.

Dňa 11. apríla 2016 uplynú 2 roky od smutnej chvíle, keď nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, svokor a dedko, pán **JÁN POLLÁK**. S láskou spomínajú manželka, dcéry, zať a vnúčatá.

Dňa 22. apríla 2016 uplynú 25 rokov od smrti nášho drahého manžela, otca a deda **ĽUDOVÍTA KOREŇA**. S láskou a úctou spomínajú manželka a synovia s rodinami.

Pátrači našli všetky ukryté vajíčka

Inšpiráciou pre vznik podujatia Veľkonočná pátračka bola objavená historická fotografia, ktorá zachytáva grófa Ľudovíta Károlyiho s manželkou Hannou a deťmi v okrasnej záhrade pred Stupavským kaštieľom. Fotograf zachytil deti pri hľadaní veľkonočných vajíčok v tráve. Idylický obrázok dotvára aj udržiavaný park, tráva posiatá sedmokráskami a brečtanom obrastená stena bývalej vodnej priekopy.

Prvý ročník Veľkonočnej pátračky sa konal minulý rok, priaznivé ohlasy návštevníkov nás posmelili podujatie zopakovať aj v tomto roku. Počasie opäť nesklamalo, po daždivých a zamračených dňoch sa v nedeľu krásne vyčiaslo. V očakávaní vyššej návštevnosti sme ztrojnásobili počet veľkonočných vajíčok na 900 kusov a snažili sme sa ich lepšie ukryť. Novinkou bola prvá cena, ktorú si odniesla šťastná pátračka za nájdenie víťazného vajíčka. Ďalších deväť „špeciálnych“ vajíčok, ktoré sa od ostatných tiež odlišovali svojím vzhľadom potešili šikovných pátračov. Za ich objavenie čakala šťastných pátračov vecná cena v podobe balíčkov. Pre spravodlivejšie súťažné podmienky bol stanovený maximálny počet nájdených a odovzdaných vajíčok na tri kusy. Po ich odovzdaní dostali deti sladkú odmenu v podobe cukríkov, čokolády, nálepiek či formičiek, v ponuke nechýbali ani jabĺčka.

Rodina grófa Ľudovíta Károlyiho a hľadanie veľkonočných vajíčok v Kaštieľskom parku okolo roku 1910.

Najlepšia pátračka s víťazným vajíčkom

Detičky potešilo maľovanie na tvár

Vyrábanie ozdôb v tvorivých dielničkách

vajíčko. Nie všetci rešpektovali podmienky podujatia a vajíčka začali zbierať už hodu pred začiatkom. Trochu sklamaní sa ušlo aj organizátorom, z vajíčok sa nám ani tento rok polovica nevrátila. Stupava sa stáva mestom, kde prevažujú mladé rodiny s deťmi, podujatia adresované práve im sa tešia veľkej obľube. V budúcom roku sa bude Veľkonočná pátračka konať už v spojení areáli Kaštieľského a Malého parku, ktorý dostane aj pravidelnú údržbu. Spestríme detský program a vylepšíme kritizované nedostatky. Tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia v krásnom stupavskom parku.

Milan GREGUŠ
Foto: redakcia

Pre unavených pátračov bol pripravený chutný čaj s koláčikmi. Po osviežení mohli deti znovu pokračovať v hľadaní. Pátrači boli skutočne usilovní, viackrát sme museli vyzbierať vajíčka opäť schovávať v areáli Kaštieľského parku. Tí, ktorých už z hľadania boleli nohy, si mohli oddýchnuť v detskej dielničke na prízemí kaštieľa. V pohodlí si tu vyrábali vystrihované ozdoby na veľkonočný stôl – farebné sliepočky a ozdobné dekorácie

na veľkonočné vajíčka. Prichystané farebné ceruzky, lepidlá a papiere lákali deti aj k vytvoreniu vlastných kresieb a ozdôb. Aj touto cestou chceme poďakovať riaditeľovi Domova sociálnych služieb Michalovi Petrovajovi za ústretovosť a pomoc pri organizácii podujatia.

Niektorí rodičia boli sklamaní z objavených odpadkov v areáli parku a niektoré deti z toho, že sa im nepodarilo nájsť ani jedno

Podoba tradičných stupavských jarmokov sa mení, podstata zostáva

Jarmoky boli vždy miestom, kde sa stretla rodina blízka či vzdialenejšia, susedia aj známi. Gazdiné nakupovali zásoby, gazdovia dohadovali a zapíjali obchody, deti sa tešili na kolotoč a komediantov. Hoci dnešné jarmoky zmenili svoju podobu, podstata zostáva.

Tradičnú atmosféru Veľkonočného jarmoku si vychutnávali aj Stupavčania. V sobotu 19. marca si od skorých ranných hodín na Sedliackom dvore pri kultúrnom dome rozkladali stánky zeleninári – okrem tradičnej ponuky nechýbali údené mäsové špeciality, domáce vajíčka a čerstvá hydina, med, koláčiky, veľkonočné kraslice. Hoci mnohé dnešné deti poznajú šibačku už iba z obrázkov a rozprávania, ešte stále sa našlo dosť záujemcov, ktorí kupovali šibáky ozdobené sužkami. Priestor „Barónového“ obsadili predavači ponúkajúci výrobky ľudových

a umeleckých remesiel. Koho zastihol hlad, mohol si vybrať z bežnej trhovnickej ponuky kuracej či bravčovej cigánskej, zemiakových platiek, huspeniny, tlačienky a klobások. K tomu pivo, víno, malinovka. A aký by to bol jarmok bez kolotoča? Podľa historických správ sa na kolotoči prvýkrát povozili v Nemecku začiatkom 18. storočia. Pôvodný kolotoč tvorili drevené hrady, z ktorých viseli prútené koše. Poháňali ich väčšinou chlapci, ktorí sa na oplátku mohli povoziť, keď sa jarmok skončil. A presne na takom tradičnom drevenom kolotoči sa mohli

povozit aj stupavské deti. Organizátori však pre ne pripravili aj iný program: v kultúrnom dome mohli sledovať, ako dopadne príbeh Chlapčeka a divočky v podaní Divadla Jaja. Mimo záujmu nezostala ani výstavná miestnosť kultúrneho domu, zaplnili ju stojany s kabátmi, sakami, bundami. Na pultoch boli rozložené tričky, svetre, nohavice, čiapky, topánky pre veľkých a malých. Ponuku dopĺňali hračky, kočky, detské autosedačky a iné užitočné veci. A to všetko v rámci prvej tohtoročnej charitatívnej burzy pod záštitou značky Stupavské srdce. Od 8. do 13. hodiny sa

tu mohol zastaviť každý, kto potreboval doplniť svoj šatník či domácnosť. Ponuku využili najmä sociálne slabší občania, pre ktorých sa prioritne tieto akcie organizujú. V budúcnosti chcú usporiadatelia rozšíriť sortiment aj o nábytok a spotrebiče. O spôsobe, ako darovať tieto veci, budeme včas informovať prostredníctvom našich novín.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Milan GREGUŠ

KAM V STUPAVE

STRETNUTIE V POHODE

- ☑ Klub seniorov POHODA pozýva na ďalšie stretnutie s prednáškou a diskusiou na tému Ako zvíťaziť nad jarnou únavou. Lektorkou je životná koučka Janette Šimková. Vstup voľný.

Termín: UTOROK, 4. apríla o 14.00 hod.

Kde: Klub seniorov Pohoda v kultúrnom dome, vchod z Kúpeľnej ulice.

VÝROČNÁ ČLENSKÁ SCHÔDZA JEDNOTY DÔCHODCOV NA SLOVENSKU

- ☑ Jednota dôchodcov na Slovensku pozýva svojich členov na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa uskutoční **6. 4. 2016 o 15.00 hod.** vo veľkej sále Kultúrneho domu v Stupave.

PRAVIDELNÉ KRÚŽKY V KULTÚRNYM DOME

KAŽDÝ PONDELOK

- ☑ **16.00 – 18.00 hod.** Tanečná skupina Devils
 ☑ **18.00 – 20.00 hod.** Futbal
 ☑ **20.15 – 21.15 hod.** Zumba

KAŽDÝ UTOROK

- ☑ **16.30 – 17.30 hod.** Tanečná skupina Devils
 ☑ **17.30 – 19.00 hod.** Venček tanečnej školy
 ☑ **19.00 – 20.00 hod.** Krav maga

KAŽDÁ STREDA

- ☑ **16.00 – 18.00 hod.** Tanečná skupina Devils
 ☑ **17.30 – 19.00 hod.** Mažoretky Meisi
 ☑ **19.00 – 20.00 hod.** Zumba

KAŽDÝ ŠTVRTOK

- ☑ **19.00 – 20.00 hod.** Krav maga

KOMUNAL KLUB

- ☑ **8. 4. Vinyl party** – the Ugly Selectors (roc'n roll, ska, rocksteady)
 ☑ **15. 4. Vlny z vinylu** - DJ Sony (80's)

SPOMIENKA NA OSLOBODENIE STUPAVY

Mesto Stupava a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov pozýva verejnosť na Pietnu spomienku na oslobodenie Stupavy Červenou armádou. Podujatie sa uskutoční **4. apríla 2016 o 15.30 hod. pri Pomníku vďaky pred kultúrnym domom.** Súčasťou pietnej spomienky bude aj polozenie vencov pri hrobe padlých vojakov na Obore.

AKTUÁLNA PONUKA KURZOV A KRÚŽKOV

PONDELOK	UTOROK	STREDA	ŠTVRTOK	PIATOK
8:15 - 9:15 ASHTANGA JOGA VEDENÁ HODINA 4. 4. - 23. 5.	8:15 - 9:15 POWERJOGA 22. 3. - 10. 5.		8:15 - 9:15 POWERJOGA 31. 3. - 19. 5.	8:15 - 9:15 POWERJOGA ZAČIATOČNÍCI 1. 4. - 20. 5.
9:30 - 10:15 ANGLIČTINA PRE MAMIČKY 25. 4. - 13. 6.	9:30 - 10:15 CVIČENIE PRE DETI VO VEKU 1,5-2 ROKY 19. 4. - 7. 6.		9:30 - 10:15 CVIČENIE PRE DETI VO VEKU 1,5-2 ROKY 21. 4. - 9. 6.	9:30 - 10:30 CVIČENIE PRE MAMIČKY 23. 4. - 10. 6.
11:00 - 12:00 POWERJOGA PRED OBEDOM 4. 4. - 23. 5.	10:30 - 11:15 VÝTVARNÉ AKTIVITY VO VEKU 2 - 4 R. 19. 4. - 7. 6.	10:30 - 11:15 CVIČENIE PRE DETI VO VEKU 2-3 R. 20. 4. - 8. 6.	10:30 - 11:30 VÝTVARNÉ AKTIVITY PRE DETI 2-4ROKY 21. 4. - 9. 6.	10:30 - 12:00 PODPORNÁ SKUPINA V DOJČENÍ Pozvánky na FB
16:15 - 17:00 VÝTVARNÉ AKTIVITY PRE DETI 4-6 ROKOV 25. 4. - 13. 6.	15:30 - 16:15 POHYBOVKA PRE DETI 3-4 ROKY 19. 4. - 7. 6.	15:30 - 16:15 HUDOBNÝ KRÚŽOK PRE DETI 4-6 ROKOV 13. 4. - 25. 5.	15:45 - 16:30 ANGLIČTINA PRE DETI 4-6 ROKOV 28. 4. - 16. 6.	
	16:4 - 17:45 GRAVIDJOGA 5. 4. - 31. 5.	16:30 - 17:30 POWERJOGA ZAČIATOČNÍCI 30. 3. - 18. 5.		
18:00 - 19:00 ASHTANGA JOGA VEDENÁ HODINA 4. 4. - 23. 5.	18:00 - 19:00 POWERJOGA ZAČIATOČNÍCI 22. 3. - 10. 5.	18:00 - 19:00 ASHTANGA JOGA VEDENÁ HODINA 30. 3. - 18. 5.	18:00 - 19:00 POWERJOGA 31. 3. - 19. 5.	
19:15 - 20:45 ASHTANGA JOGA MYSORE 4. 4. - 23. 5.	19:15 - 20:15 POWERJOGA 22. 3. - 10. 5.	19:15 - 20:45 ASHTANGA JOGA MYSORE 30. 3. - 18. 5.	19:15 - 20:45 ASHTANGA JOGA MYSORE 31. 3. - 19. 5.	

Počet miest v kurzoch je limitovaný. Informácie o kurzoch a voľných miestach:

WWW.HAPPY.JASPIS.SK

**MILÉ DETI !
POZÝVAME VÁS NA
LEGO VÍKEND
Stupavská kocka 2016**

vystava funkčnej LEGO železnice 25m
spoločné stavanie, detský DUPLO kútik

Sobota 23.4.2016 o 10.00 - 18.00
Nedeľa 24.4.2016 o 13.00 - 18.00

Stupava, pastoračné centrum
Námestie sv. Trojice 1 (za kostolom)

TatraLUG
Hlavný LEGO partner

...a vezmite aj rodičov

KINO X PREMIETA KINO X PREMIETA

KUNG FU PANDA 3

- ☑ **sobota**, 2. 4. 2016
16.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **nedeľa**, 3. 4. 2016
16.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **sobota**, 9. 4. 2016
14.00 hod. 4,50 € 2D

ZOOTROPOLIS

- ☑ **sobota**, 2. 4. 2016
14.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **nedeľa**, 3. 4. 2016
14.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **nedeľa**, 10. 4. 2016
14.00 hod. 4,50 € 2D

SPOTLIGHT

- ☑ **sobota**, 9. 4. 2016
20.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **nedeľa**, 10. 4. 2016
20.00 hod. 4,50 € 2D

AGÁVA

- ☑ **sobota**, 2. 4. 2016
18.00 hod. 4,50 € 2D
 ☑ **nedeľa**, 3. 4. 2016
18.00 hod. 4,50 € 2D

KAM V STUPAVE

KURZ KVÁSKOVANIA

Na kurze sa dozviete, ako sa dá piecť bez droždia ako kedysi, čo je kvások a čo je na ňom výnimočné. Naučíte sa pracovať s kváskom a piecť z neho chlebík. Termín kváskovania je **23. 4. 2016** v doobedňajších hodinách v Stupave.

Cena kurzu je 15 eur,

v cene kurzu je zahrnutý štartovací balíček

múk, všetky pomôcky potrebné počas kurzu a následné poradenstvo.

Prihlásiť sa môžete na **chutodnaty@gmail.com** alebo v správe na facebookovej stránke „Chuť od Naty“.

KOMORNÉ DIVADLO

KONKURZ NA SPEVÁČKY

Komorné divadlo **HĽADÁ SPEVÁČKY** do pripravovanej inscenácie **SMOLIAR**

– premiéra máj 2016. Francúzska komédia plná nedorozumení, nečakaných zvrátov a humoru od renomovaného dramatika Georga Feydeaua. Vek nad 18 rokov.

Viac info na tel.: 0904 106 456.

NAUČTE SA HÁČKOVAŤ

AMIGURUMI

S PRSKAVKOU

www.prskavka.sk

Aký materiál použiť?
Ako neviditeľne priberať a uberať?
Kam umiestniť bezpečnostné oči?
Ako a čím hračku vypchať?
Ako hračku zošit?

Kurz začína v utorok 12.04.2016 o 17:00
Ďalšie sedenia budú 19.4. a 26.4.
Cena za kurz je 21 eur (3x3h).
Uhádzajeme si amigurumi medvedíka.

POHODKA

Prihlasovanie:
MAILOM na ozpohodka@gmail.com
TELEFONICKY 0918 420 437
Info ku kurzu: ahoj@prskavka.sk

Priadzu, háčik, bezpečnostné oči aj výplň si budete môcť kúpiť na mieste. Pre účasť na kurze stačí vedieť háčkovať krátky stĺpik

Program na apríl 2016:

- 1.-22.4.2016 4 x piatok **Točenie na hrnčiarском kruhu**, lektorka: Dominika Ďatelinková, od 17. - 19.30 hod, poplatok 38€ (v cene je hlina a 1x výpal, na kurze sa neglazuje).
- 2.4.2016 **Prvý jarný deň v Pohodke** 10.-18.hod. Jarmok tradičných remesiel a hand made výrobkov. Srdečne Vás pozývame.
- 12.4.-26.4.2016 3x utorok **Amigurumi** - háčikované zvieratká. Od 17.-20 hod. Lektorka Andrea Laca (www.klbkoshop.eu). Poplatok 21€ (treba si priniesť vlnu, háčik,...).
- 18.4.2016 pondelok **Výroba sôch/ obrazov technikou Paverpol**, lektorka: Petra Balogová, od 17. - 21.hod, poplatok 30€ (v cene je všetok materiál).
- 25.4. a 2.5.2016 2x pondelok **kurz modelovania**, záhradná keramika/ zvieratká, od 17.-19.hod. Lektorka Iveta Vachálková. Poplatok: dospelý 25€, dieťa 15€, rodič + dieťa 35€ (v cene je všetok materiál: hlina, glazúry aj 2x výpal).
- 28.4.2016 štvrtok **Perzská kuchyňa** - škola zdravého varenia. Varíme rýchlo a zdravo. - lektorka: Michaela Trezzi. Od 17. - 19.hod, poplatok 20€ (v cene je všetok materiál).

Na kurzy je potrebné sa prihlásiť: mailom: ozpohodka@gmail.com, telefonicky na tel.č.: 0918 420 437.

OZ Pohodka, sídlo dielne: Stupava, Hlavná 90, www.pohodka.sk

JAR V ZÁHRADE

1. - 2. APRÍLA 2016

DOVOĽUJEME SI VÁS POZVAŤ NA AKCIU

1. - 2. APRÍLA 2016 PRE VÁS BUDE PRIPRAVENÝ NOVÝ SORTIMENT VONKAJŠÍCH RASTLÍN A BYLINIEK SO SPRIEVODNÝM PROGRAMOM.

PIATOK 1. apríla 2016
od 9.00 do 18.00 hod.

SOBOTA 2. apríla 2016
od 8.00 do 12.00 hod.

- 16.45 hod. prednáška o ich liečebných účinkoch.
- 14.00 - 18.00 hod. poradenstvo o pestovaní ovocia a o reze ovocných stromov.
- Celodenné poradenstvo záhradného architekta.
- Celodenné poradenstvo o pestovaní byliniek.
- Návšteva detí z materských škôl.

PORADENSTVO:

- Ovocné stromy a ich pestovanie.
- Záhradný architekt.
- Pestovanie a liečebné účinky byliniek

SRDEČNE VÁS POZÝVAME!

www.agroservis.sk
www.stupava.sk
www.facebook.com/stupava.sk

Nové vedenie FK Stupava stavilo na mládež

Ešte minulý rok pred začiatkom jarnej časti súťaže 2014/2015 boli v klube pod starým vedením FK Stupava len dorastenci a muži, ktorí následne vypadli z III. ligy.

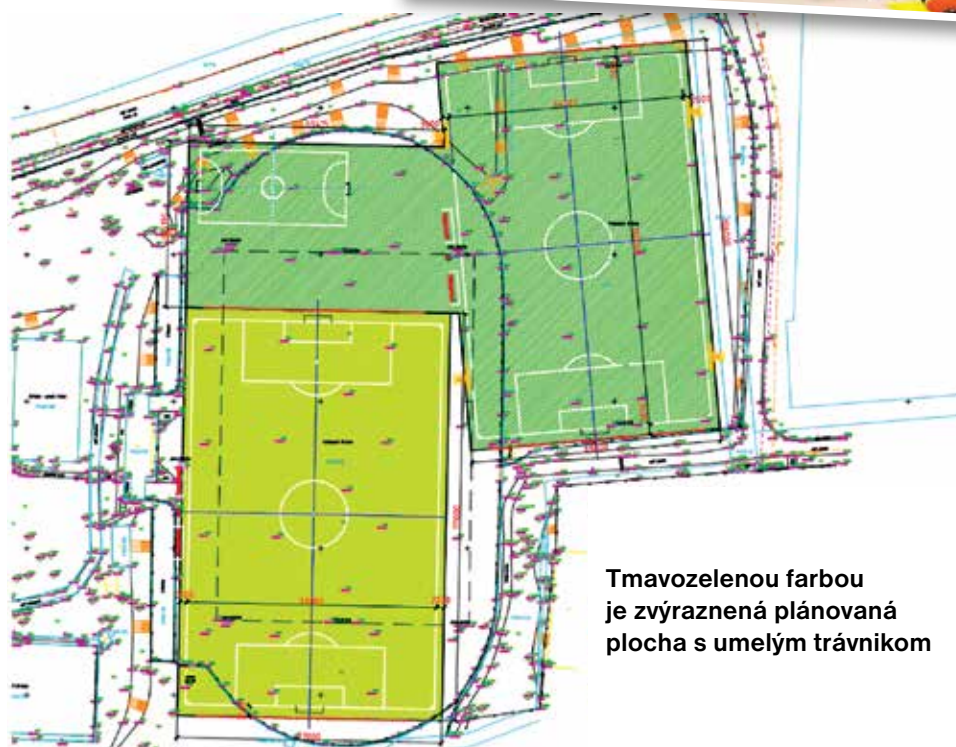
Nové a výrazne omladené vedenie v zložení: predseda Dominik Katona, tajomník Ján Katona, športový riaditeľ Michal Pokorný a predseda revíznej komisie Martin Havran prevzalo klub v decembri 2015, aby zachránilo futbal v Stupave a zúročilo svoju doterajšiu prácu s mládežou (dve novozaložené prípravky v lete 2015 a predprípravka Pajštunáček pôsobiaca v Stupave od septembra 2014).

Dnes zastrešuje 5 trénerov s licenciou a 5 asistentov tieto vekové kategórie (U = vek pod):

- U5 a U6 všeobecná pohybová príprava Pajštunáček – 30 detí (Stupava + Borinka)
- U7 futbalová predprípravka Pajštunáček (Stupava) – 20 detí
- U8 futbalový krúžok ZŠ prváci – 20 detí
- U9 futbalový krúžok ZŠ druháci – 14 detí
- U10 súťažná prípravka „B“ FK Stupava – 16 detí
- U11 súťažná prípravka „A“ FK Stupava – 14 detí
- U12 nesúťažní mladší žiaci – trénujú s Prípravkou „A“ – 6 detí
- U19 súťažný starší dorast FK Stupava – 20 mládežníkov

Rozhodnutie dočasne ukončiť pôsobenie stupavského „Áčka“ nesúviselo s príchodom Interu, ale s dlhodobou zlou finančnou situáciou klubu, absenciou sponzora a nezaujmom verejnosti. A-mužstvo dospeli dokončiť jarnú časť IV. ligy v Bratislave na ihrisku Novomestského športového klubu, ktorý bude znášať

všetky náklady spojené so súťažou. Jeho vedenie nahradilo takmer všetkých kmeňových hráčov Stupavy mladými hráčmi z Bratislavy a okolia, aby sa pokúsili udržať ligu a získať licenciu. Stupava tak ušetrí vyše 10 000 € a vyhla sa pokute 800 € za odhlásenie zo súťaže. Obnovenie A-mužstva bude podmienené možnosťou doplniť ho vlastnými odchovancami, čiže

Tmavozelenou farbou je zvýraznená plánovaná plocha s umelým trávnikom

najskôr o dva-tri roky, zo súčasného dorastu. Starší dorast si drží pozíciu v strede tabuľky a po zime výrazne rozšíril káder.

Nové vedenie sa rozhodlo stavať na budovanie základov, nie vyhliadkovej terasy v jame. V tom našlo silnú filozofickú zhodu s FK Inter Bratislava, ktorý prekonal rovnako ťažké obdobie a stavil na prácu s mládežou.

Futbalový tandem Stupava – Inter štartuje

Futbalový život na Slovensku nie je jednoduchý a tí, ktorí úspešne vedú a riadia kluby, dobre poznajú finančné a personálne limity futbalového mikrosveta. Pre slovenský regionálny futbal, tak ako pre mnohé iné oblasti nášho života, platí známe „cooperate or die“ (spolupracuj alebo zomri). A práve spolupráca stupavského FK s ikonou česko-slovenského futbalového sveta – FK Interom Bratislava vytvára predpoklady pre budúce spoločné úspechy.

Na úrovni prípravy talentov je cieľom spolupráce spoločné využívanie zdrojov a podmienok (športový areál a štadión) pre výchovu a prípravu mladých športovcov združených pod FK Stupava, ako aj poskytnutie talentovaným futbalistom po dovŕšení stanoveného veku možnosť prechodu do juniorských vekových kategórií v FK Inter Bratislava. Zároveň bude Inter využívať tréningové plochy pre svojich hráčov dorastu a mužov podľa dohodnutého harmonogramu. Na úrovni rozvoja je víziou vytvorenie futbalovej akadémie a tréningového centra (TC Stupava) slúžiaceho spolu FK Stupava a FK Inter Bratislava. Prvým krokom k dosiahnutiu tohto cieľa bude revitalizácia tréningových a hracích plôch. Následnou prioritou bude osadenie umelého trávniku na tréningové ihrisko, ktoré sa tak bude môcť využívať celoročne.

Dňa 10. 3. 2016 bola zástupcami oboch klubov podpísaná dohoda o spolupráci a súbežne podaná žiadosť o dotáciu 100 000 € z UEFA, ktorá by mala pokryť približne 15 – 20% z celkovej investície na umelú trávu od kvalitných holandských výrobcov. Reportáž zo spoločnej tlačovej konferencie odvysielala RTVS aj TV Markíza v športovom spravodajstve a písali o nej takmer všetky športové denníky. Ako povedal predseda FK Inter Bratislava JUDr. Jozef Baroš: „Naša spolupráca bude vzájomne prospešná. Stupavský areál je krásne miesto pre futbal a má potenciál prilákať najlepších

hráčov z celého Záhoria.“ Z pohľadu nového predsedu FK Stupava Dominika Katonu: „Máme jedinečnú príležitosť, ako posunúť prácu s mládežou bližšie k profi úrovni a súčasne ponúknuť v zázemí Stupavy následnosť na veľký futbal.“ Atraktivitu Interu okrem dobrých výsledkov zvyšuje podpísaná spolupráca s momentálne najlepším slovenským prvoligistom AS Trenčín, ktorá zahŕňa výmeny hráčov, výmeny trénerov, organizovanie trénerských seminárov a turnajov pre seniorské i mládežnícke mužstvá.

Stupava sa postupne vracia na futbalovú mapu Bratislavského kraja. V spolupráci so silnými partnermi Inter Bratislava a AS Trenčín vznikajú synergie smerom k podpore mladých talentovaných futbalistov zo Stupavy a okolia, ktorí budú mať zabezpečený postup do zvukných klubov s bohatou históriou. Pre Stupavu tak vznikajú multiplikačné efekty vo forme prepájania kádrov a rozvoj stupavského športového areálu.

Stupava víťazom zimnej ligy v Jakubove

Kvalitná a odborná práca našich trénerov sa podpísala ako pod pribúdanie nových hráčov, tak aj pod výsledkové úspechy. Prípravka A pod vedením skúseného trénera Michala Pokorného si v sobotu 19. 3. 2016 prevzala v Jakubove pohár za víťazstvo v zimnej halovej lige. Na celodennom turnaji, ktorý bol ukončením zimnej prípravy, si chlapci vybojovali ďalší pohár za tretie miesto v konkurencii 8 tímov zo Záhoria. Prvé miesto najlepšieho hráča v technických zručnostiach patrilo nášmu talentovanému futbalistovi. Prípravka

B pod vedením trénera Martina Havrana obsadila v lige 5. a na turnaji 6. miesto. Prvý domáci zápas v jarnej časti bratislavskej ligovej súťaže 2015/2016 odohrajú obe prípravky na domácej pôde 2. 4. 2016 proti FA Lafranconi. Hoci ide o druhú najvyššiu súťaž, obe prípravky si ako nováčikovia počínali už v jesennej časti veľmi dobre a sú zhodne na 10. mieste z 12 tímov.

Pajštunáčik hip, hip, hurá!

Bez preháňania možno povedať, že Pajštunáčik si nielenže našiel svoje miesto v stupavskom

mládežníckom futbale, ale doslova ho ovládol. Pri vzniku v Borinke 11. júna 2013 sa na prvom tréningu zúčastnilo sotva desať detí, dnes ho navštevuje 50 detí a ďalších 15 už postúpilo do prípraviek FK Stupava. Mladší škôlkari v Borinke aj Stupave musia absolvovať najskôr všeobecnú pohybovú prípravu, až potom postúpia do futbalovej predprípravy v Stupave. Tu starší škôlkari a prváci získavajú

prvé skúsenosti s hrou a chodia na turnaje či priateľské zápasy. Tradíciou sa stal Mikulášsky turnaj a hry v Stupave a tento rok bude mať premiéru Veľkonočný turnaj a hry v športovej hale ZŠ.

Dominik KATONA,
predseda FK Stupava a tréner mládeže
Foto: autor

Kurzy angličtiny pre všetkých:

- deti a teenageri
- príprava na maturitu
- kurzy pre dospelých
- konverzačné kurzy pri kávičke

Prečo práve naše kurzy?

kompetentní lektori
moderné učebné materiály
príjemná atmosféra

Novinka:

Holiday English, kurz "dovolenkovej" angličtiny, máj - jún.
Zápis: 19.4., 22.4. od 17:00.

PRÍDTE SA K NÁM POZRIEŤ OSOBNÉ

Viac info na tel.: 0918/785 915

ŠK Pajštunáčik

VŠEOBECNÁ POHYBOVÁ PRÍPRAVA (4-6 ROKOV)

- pohybové hry • gymnastika
- loptové hry • základy atletiky
- príprava na neskoršiu špecializáciu

FUTBAL (6-8 ROKOV)

- základy hernej činnosti jednotlivca: hráč + lopta
- tréningy • zápasy • turnaje
- klubové akcie

www.pajstunacik.eu

(dokončenie zo str. 1)

HC Tatran Stupava, Strojár Malacky zázračný obrat historického výsledku

Pohľad kapitána

Vladimír Štefko alias „Štefeček“ sa poobzerá po spoluhráčoch pohľadom Gennara Gattusa (bývalý nekompromisný hráč AC Miláno). Nečakajte zázrak, nebol to pohľad, že by veril vo víťazstvo. Chcel však spoluhráčom ukázať, že ešte nie je koniec, že treba bojovať. Za klub, za seba, za fanúšikov, čo sem merali cestu. Strelili sme pár zlepených gólov a prehrávame už len o päť gólov. Zlepšili sme hru, ale náskok súpera je stále priveľký. Tribúnu však neustále burcuje najmä Martin Renčo. Trúbením, pokrikmi či tleskaním. Pridáva sa Juro Puškáč s bubnom, diváci ich v tom nenechávajú samých a postupne sa pridávajú.

Trénerské trio ukazuje chalanom smer

V ďalšom priebehu prvého polčasu začíname postupne dávať viac gólov ako súper. Tréneri si k sebe volajú hráčov po jednotlivých akciách a vysvetľujú im, čo urobiť ešte lepšie. Stiahli sme to na rozdiel štyroch gólov, neskôr trochu, ale Prešov je stále pánom situácie. Nepripúšťa si iný scenár ako víťazstvo. Výborná obrana nás však vracia ešte viac späť do hry a pred odchodom do kabín prehrávame prijateľným rozdielom dvoch gólov.

Prešov je však Prešov

Po prestávke sme si naivne mysleli, že naši chalani na Prešov vyletia ešte viac namotivovaní a razom to bude remíza. Omyl. Prešlo pár minút a opäť to bolo o štyri góly. Dobožované? Nie! Na tabuli svietil stav 19:23 a prichádza timeout Stupavy. Teraz sa zápas láme. Od tejto chvíle začínajú prichádzať momenty Juraja Rybára v bráne. V prvom polčase bol pomerne nevýrazný, ale v druhom začal ťahať parádne zákroky z rukáva v čase, keď to bolo treba. Tieto zákroky dodávajú chalanom patričné sebavedomie, začínajú byť lepší ako Prešovčania. Prehrávame o tri, o dva góly, o gól. V tomto okamihu máme „tutovku“, no opečiatkovali sme brvno. Všetci fanúšikovia sa chytili za hlavu. Hráči Prešova začínajú byť nervózni, ale k víťazstvu sú stále bližšie. V posledných pár minútach buď vyhráva o gól Prešov, alebo je remíza. Áno, remíza. Remíza zo stavu, keď sme už prehrávali 2:10! Začala sa posledná minúta zápasu, premieňame našu príležitosť, a je vyrovnané. Stav je 30:30... A teraz sa udeje ten fantastický moment, o ktorom ste čítali na začiatku článku. Pokojne si ten začiatok prečítajte znova a znova a znova...

Stav je 30:30

Prieraz hostí, Pševov signál a famózný padáček Dana Poláka dve sekundy pred klaksonom. V celom zápase sme viedli len dve sekundy. Áno, presne tieto dve záverečné sekundy. Rozhodujúce dve sekundy zápasu. Nie, nestali sme sa majstrami sveta. Nestali, to je pravda. Verím však, že možno každý z nás túži raz za život vidieť svoje družstvo zahrať zápas podobný tomuto. Keď

je tím úplne na dne, keď by naň nestavil ani najväčší šialenec. Keď sa družstvu nič nedarí a výsledok je hodný uteráka. Vtedy treba vstať, utrieť slzy a bojovať. Pretože takéto zápasy si ľudia zapamätávajú navždy. CHALANI, gratulujeme k neskutočnému zápasu, zázračnému obratu a historickému výsledku. Naše mesto môže byť na vás právom hrdé!!!

Daniel JANČÁR
Foto: Lesanka JÁNOŠÍKOVÁ

6. ročník VETERAN'S CUP 2016

Dňa **16. 4. 2016** sa v Školskej hale v Stupave bude konať pod záštitou primátora mesta Stupava už 6. ročník medzinárodného turnaja pre aktívne nehrajúcich hádzanárov a hádzanáry s názvom **VETERAN'S CUP 2016**. Začiatok turnaja je o **7.30 hod.**, predpokladaný koniec je o 20.00 hod. Pre všetky zúčastnené družstvá a pozvaných hostí bude po ukončení turnaja usporiadaná slávnostná večera spojená s vyhodnotením víťazov. Ceny víťazom odovzdá primátor mesta Stupava Roman Maroš.

Touto cestou sa chceme vopred poďakovať v prvom rade nášmu klubu HC Tatran Stupava, mestu Stupava, ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave, Milošovi Lachkovičovi a všetkým sponzorom a dobrovoľníkom za akúkoľvek pomoc pri organizovaní tohto turnaja.

V MÁJI SA V STUPAVE BUDE KONAŤ TURNAJ PLAYMINIHANDBALL 2016

Turnaj Playminihandball je turnajom pre najmenších hádzanárov a hádzanáry. Na tomto turnaji medzi sebou zápalia ročníky narodenia 2005 a mladšie, až po ročník narodenia 2009. Inými slovami ide o prvákov, druhákov, tretiakov a štvrtákov.

Keď sa v Stupave s projektom Playminihandball začalo, tak zopár prívržencov klasickej hádzanej povedalo, že väčší chaos a „guláš“ na ihrisku ešte nevideli. A mali pravdu. Veď naša školská hala sa rozdelí na tomto turnaji na tri ihriská, kde je naraz počť pišťalky troch rozhodcov, ktorí rozhodujú každý svoj zápas. Len čo sa skončí jeden trojzápas, derú sa na palubovku ďalšie tímy, aby začali hrať svoje zápasy. Takáto „divočina“ trvá celý víkend – od piatka do nedele.

Má to však aj nesporné pozitíva

Všetky deti sú športovo vybláznené a postupne si priučávajú k športu, ktorý ich môže naplňovať počas ich školských a študentských rokov a možno i ďalej. Koniec koncov z detí, ktoré začali s Playminihandbalom na prvom ročníku v roku 2008, sú dnes i reprezentanti Slovenska v kadetskej reprezentácii, z ktorých môžeme spomenúť Luciu Kováčsovú, Patrika Papaja alebo Laca Lutonského. Rovnako si pár z nich už našlo miesto medzi juniorskými reprezentantmi Slovenska – ako napríklad Jozef Tomašek alebo Jakub Prokop.

Tradícia

Práve na spomenutom prvom ročníku v roku 2008 Stupavu zastupovali len dve družstvá. Na pripravovanom tohtoročnom, už deviatom ročníku bude Stupava

zastúpená až dvadsiatimi piatimi družstvami!!! Je to už tradícia? Svedčí to o práci s mládežou? Posúďte sami.

Hrací formát a jeho účastníci

V klasickej hádzanej hrajú šiesti hráči v poli a jeden brankár. Pri minihádzanej hrá brankár a štyria hráči v poli. Minihádzaná sa hrá pravidelne vo viacerých hádzanárske vyspelých krajinách sveta, a preto sa nemožno čudovať, že na tento náš turnaj zavítajú i kluby z Česka, Maďarska, Rakúska a, samozrejme, i zo Slovenka. Keď budete mať chuť pozrieť si týchto malých šarvancov, budete vítaní. Vstup je zadarmo a v bufete vás obsluží milý personál. Kedy a kde sa teda môžeme uvidieť? V školskej hale v Stupave od 20. do 22. mája 2016.

Martin RENČO
Foto: Lesanka JÁNOŠÍKOVÁ

z našej kuchyne

Ochutnajte jarné púpavy

PÚPAVOVÝ MED

- približne 400 žltých hlavičiek púpavových kvetov
- 1,5 kg cukru
- 2 citróny
- 1,5 l vody

Nazbierame púpavové kvety, opláchneme ich a vložíme do hrnca. Pridáme k nim na kolieska pokrájané citróny, môžeme pridať aj pomaranče. Do hrnca pridáme asi 1 liter vody a zmes povaríme 5 – 10 minút. Po vychladnutí necháme zmes odstáť minimálne 12 hodín, prípadne aj celý deň. Odstátú zmes precedíme, pridáme do nej cukor a za občasného miešania varíme asi 1,5 hodiny. Prípadnú penu na povrchu odoberieme lyžicou. Prevarenú zmes nalejeme do sklenených pohárov a uzavrieme vhodným viečkom. Púpavový med môžeme použiť ako klasický včelí med. Výborne chutí na chlebe, môžete si ním osladiť nielen čaj, ale aj cesto na medovníky.

TIP: Namiesto klasického bieleho cukru môžete použiť aj hnedý trstinový.

Pochutiť si na jarných púpavových lístkoch dnes už veru málokomu napadne, pre mnohých je púpava len bezcennou burinou. Púpava však v sebe skrýva veľa vitamínov, a preto v minulosti nechýbala na kuchynských stoloch. Pôsobí detoxikačne, pomáha pri chorobách pečene, žlčníka a pankreasu. Šalát, prípadne čaj z púpavy sa preto odporúča najmä ľuďom s poruchami trávenia a cukrovkou. Zápar z púpavy si na jar pripravovali najmä ženy, pomáhal prečisťovať pleť.

PÚPAVOVÝ ŠALÁT

- 4 plné hrste púpavových listov pred zakvitnutím

ZÁLIEVKA

- 1 PL vody
- 1 KL olivového oleja
- 1 PL klasického alebo vínneho octu
- štipka soli
- štipka mletého čierneho korenia

Nazbierané púpavové lístky opláchneme a necháme v sitku odkvapkať. Pokojne ich môžeme zjesť aj bez ďalšieho ochutenia, prípadne ich pokvapkať len vínnym octom. Ak sa rozhodneme pre zálievku, zmiešame v osobitnej miske uvedené množstvo vody, oleja, octu, soli a korenia a zalejeme nimi púpavové lístky.

TIP: Šalát môžeme dochutiť aj ďalšími surovinami, napríklad orieškami, vajíčkami, paradajkami, alebo inou zeleninou či ovocím.

(mg)

Foto: archív redakcie

1

ZLE SA VÁM ŠÚPE CIBUĽA a pália vás pri tom oči? Prelejte ju vriacou vodou, pôjde to ľahšie.

◆ ◆ ◆

2

GOMBÍKY vám budú na oblečení dlhšie a pevnejšie držať, ak ich prišijete elastickou niťou.

◆ ◆ ◆

3

ZIPSY NA ODEVOCH pred práním v práčke vždy zapnite. Ochránite tým samotný zips, látku na oblečení a aj všetky ostatné kusy oblečenia, ktoré periete.

◆ ◆ ◆

4

MRAVCOV V BYTE sa môžete zbaviť posypaním miesta ich najväčšieho výskytu detským púdom alebo škoricou.

(mg)

autor: (W.)	55, rímskymi číslami	Európska liga (skratka)	azda, hádam	50+50	osobné zámeno	vzhľady	mnoho-farebný polodrahokam	značka ústnej kozmetiky	robil, po anglicky	anglická rieka	prejde jazykom	geometric. teleso obkolesené štvorcami	nukleová kyselina (skr.)	starogréč. bohynia ranných zôr	začiatok tajníčky	švajčiarska rieka
kráľ zvierat				nočný vták moc				odtekanie					ruská rieka			
4. časť tajníčky								výtvor predložka (vnútri)					pružný povrch tela zn. iónia			
	stĺpová sieň (archit.)	značka džúsov 2. časť tajníčky			pretekári jednotka množstva								anglický šľachtický titul stárie			
sníval (básnický)				veľká nádoba vyhynutý pštros					patriaci Ežkovi					vo, po česky zvuk istej výšky		
tlačová agentúra (skratka)			bylinožravá ryba ľad, po nemecky					V tajničke je ukrytá myšlienka z knihy Adrienne Scheepmansovej "Dobrodružstvá červeného autíčka". Originál knihy vyšiel v Belgicku v roku 2002.			asýrsky boh mesta Eridu		ruské ukazovacie zámeno kráčala			meno herca Mistríka
ťažná žrd voza				bodavý hmyz portugál rieka							Pomôcky: Aare, Coa did, Ea Eos, eto	oberú, po česky	obyvateľ Škótska britská rieka			
ženské meno					francúzsky entomológ holand. pôvodu	pôsobenie					olej, po anglicky		Nevada (skr.) rozvoniava			
Pomôcky: Inn, lrk moa Neva, oran	najvyššia karta pumpa, po anglic.			Rožňava (skr.) decimeter (zn.)			domáce meno Tibora	Pomôcky: pump Reiche Tene	pieseň Mira Žbírku	skratka amerického štátu Utah	křmna ošípaná úžitková rastlina				zvrtné zámeno impérium	
skratka Popradu na evid. čísl. vozid			začiatok- ník rakúska rieka					Osman veľká plocha poľa					alžír. červ. víno meno Štefana			
sluchové orgány				objemová miera prvá dvojhľaska								druhý utorok (skratka)			nie, po rumunsky	značka astátu
krátke sukne					koniec tajníčky					3. časť tajníčky						
bublinovitá vrstva na tekutine					patriace Eve					motorové vozidlo			lopta mimo hry			

Správna odpoveď križovky z marcového čísla 2016: **KEĎ MÁ NIEKTO NIEKOHO VEĽMI RÁD, NIKDY SA TOHO ÚPLNE NEZBAVÍ**

TIRÁŽ – STUPAVSKÉ NOVINY

VYDAVATEĽ: MKIC Stupava, Agátová 16, 900 31 Stupava **IČO:** 00058823 **DISTRIBÚCIA:** zdarma do domácností **DÁTUM VYDANIA:** 1. apríla 2016, poradové číslo 4/2016, druhý ročník. **KONTAKTY REDAKCIA:** e-mail: noviny@stupava.sk, tel.: 02/60 20 09 35 **ZODPOVEDNÝ REDAKTOR:** Milan Greguš **REDAKTORKA:** Daša Čejková **JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:** Oľga Vyhliadalová **GRAFICKÉ SPRACOVANIE:** Martina Mitická **EVIDENČNÉ ČÍSLO:** MK SR EV 2854/09 **NÁKLAD:** 5 500 ks **REDAKČNÁ RADA:** Mgr. Jana Čevelová, Mgr. Ján Krempaský, PhDr. Anna Rácová, CSc. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky redakčne a štylisticky upraviť, skrátiť, prípadne neuverejniť. Názor redakcie sa nemusí zhodovať s názormi prispievateľov, za obsah nesie zodpovednosť autor príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za pravdivosť a obsah informácií obsiahnutých v platenej reklame a v neredakčných príspevkoch. ISSN 1339-9136

ĎALŠIE ČÍSLO VYJDE
29. 4. 2016

STUPAVSKÉ NOVINY

Bratislavská kynologická záchranárska brigáda v spolupráci s mestom STUPAVA pozývajú všetkých, ktorým nie je ľahostajný osud detí z krízových centier a detských domovov na podujatie s názvom

„BUDEM ZÁCHRANÁROM“

KEDY: 30. 4. 2016

KDE: Kaštieľsky park

O KOLKEJ: 10.00 – 16.00 h.

PROGRAM:

- prezentácia dobrovoľných kynológov záchranárov z Bratislavskej kynologickej záchranárskej brigády
- prezentácia canisterapie
- prezentácia dobrovoľných hasičských zborov
- prezentácia zdravotníkov zo Slovenského Červeného kríža
- rôzne súťaže pre deti súvisiace s činnosťou jednotlivých prezentovaných dobrovoľníckych združení
- detské atrakcie, maľovanie na tvár

**VÝŤAŽOK
Z AKCIE
POPUTUJE**

do DD Macejko
a DSS z Bratislavy